

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbázár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjzabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTÉNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Bemunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A vármegyei tisztviselők nyugdíjalapja.

Tolnavármegye törvényhatósági bizottságának legközelebbi gyűlése foglalkozott azzal az indítvánnyal, amelyet Szabó Károly országgyűlési képviselő egy fél perczent pótdónak, oly czélból való kivetése végett nyújtott be a törvényhatósághoz, hogy az így befolyó összeg felhasználásával a vármegyei és községi jegyzői nyugdíjalap igény jogosultjainak évente, tulmagas s reájuk nagy terhet jelentő hozzájárulása bizonyos százalékkal csökkentessék.

A beadott indítvány élénk eszmecserét keltett az állandó választmányban és sem ez, sem a közgyűlés nem vetette el, amint egyik lapjárunk tévesen írta, de az egyes-egyedül helyes utra terelte, vagyis a vármegye minden pénzbeli ügyét beható tárgyalás alá venni hivatott fórumhoz, a pénzügyi szakosztályhoz utasította, hogy ez a nyugdíj alap ügyét alaposan tárgyalja s a továbbiakra véleményét adjon.

Az ügy tehát a leghivatottabb fórum előtt van, s hogy mi most mégis tovább foglalkozunk vele, az az oka, mert az állandó választmány tárgyalásainak során oly jelenségek merültek fel, a melyek egyenesen sürgőssé teszik a dolog tisztázását.

Olyan formán jártunk ezzel a beadott indítvánnyal, mint az operatőr a maga betegével, a külsőleg kicsinynek látszó seb csak a kés belemélyedése után mutatja meg a maga veszedelmes voltát. Az állandó választmány tagjai közül is számosan már ab ovo feleslegesnek találtak minden további pótdó kivetést, pedig később belátták maguk is, hogy a tisztviselői nyugdíjalap ügye olyan

zilat és szálnalmas, hogy annak sürgős rendezése a vármegye vitális érdekeinek sérelme nélkül tovább el nem huzható, halasztható. Kiderült ugyanis, hogy a vármegyei tisztviselői nyugdíj alap az 1905 év végével 158.532 kor. 27 fillér, tartalék alapja pedig 46508 kor. 45 fillér volt, vagyis az alap kamat jövedelme kerek összegben 8 ezerre, a tisztviselők évi 5 százalék hozzájárulása pedig 166 ezer K., évi fizetésük után 8300 koronára, így az összes jövedelem 16300 koronára tehető s ezzel szemben a nyugdíjasoknak évente kifizetett összeg 32500 korona, tehát kerek 16200 koronával több, mint az összes jövedelem, vagyis, ha az összeg felhasználása tovább is így tart, az 1905 év végén kimutatott tartalék alap, amely természetesen az 1906-ik évben is fedezni volt kénytelen a kimutatott deficitet, két év alatt teljesen elfogy, amikor a vármegyére olyan horribilis összegű évi pótdó teher hárul, amely nem egy, de 2 teljes perczenttel is felszökíthetné az évi pótdótot.

Nem szabad tehát a ma oly divatos és népszerű nem adózunk jelszó vesszőparipájára felülni s kényes lábógatással várni be a kérdés még nagyobb összegabalyodását. Jobb évek hossza sorára elosztani a terhet, mint egyszerre nyakába varrni a vármegye adózáinak nem tudom hány perczent újabb pótdótot. Igaz, hogy a vármegye ezidőszerint már kimerítette pótdó kivetési jogát s az új egy perczent csak miniszteri engedéllyel vehető ki, de a helyzet alapos feltárásával, azt hisszük, ennek sem volna akadály.

Szerencsére van még a vármegyének egy türelmes fejős tehene is, amely a vég-szükségben mindég leadja a tejet. Nem a kutya adót értjük. Erre úgy vigyáz a mi-

niszter, mint a szeme fényére, úgy hogy bár az állategészségügy államosságával ugyszólván, megszűnt ez alap rendeltetése, még a vármegyei gazdasági egyesületnek állattenyésztésünket olyan szépen előmozdító nemes czélját sem hagyja belőle támogatni. Eddig már csak valami háromszor utasította vissza a vármegyének azt a határozatát, amelylyel évi 4000 koronát szavazott meg állattenyésztési czélokra. De igenis ott van a mértékhielcsítő alap, mely évről-évre kopik s a melyre most ugyis ráteszi az állam a kezét. Adjuk oda tehát ezt a 18284 koronát kitevő alapot is a tisztviselői nyugdíj alapnak, meg aztán vessük ki az egy perczentet, most a mikor még nem késő, az így előálló összegekkel aztán rendezhetjük a tisztviselői nyugdíj alap zilált állapotát s más megyék példájára mér-sékelhetjük tisztviselőink évi, tulmagas nyugdíjhozzájárulását, sőt segíthetünk az érdemes jegyzői karon is, a mely épen most 100 ezer koronához közel járó összeggel adóztatja meg nyugdíjalapja javára önmagát s így teljes joggal meg várhatja, hogy Tolnavármegye, ha csak alamizna számba menő segítségének felajánlásával is, ne legyen vele és értékes munkásságával szemben, elfogult és szűkkeblű.

Ezeket tartottuk szükségesnek ez alkalommal elmondani. Tolnavármegye pénzügyi bizottságában érdemes férfiak ülnek, annak elnöke, Kovács Sebestyén Endre pedig nem csak a tisztviselők érdekeinek melegsivü barátja volt mindég, de meg volt a reális érteke a vármegye fináncziális és gazdasági érdekei iránt is, hisszük tehát, hogy ez a sürgős rendezést kívánó ügy csakugyan jó kezekbe lett letéve s mihamarabb közme-gyugvást keltő megoldást nyer. **B.**

TÁRCZA.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-színház és a düsseldorfi Liesegang cég 115, diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás czéljára írta és a szekszárdi muzeumban 1907. január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

II.

Felismervén e baj mélyreható és széles-körü társadalmi és gazdasági jelentőségét és méltányolván az ellene folytatott harcok fontosságát, illő pár szóval megemlékezni az emberiség mondhatni évezredes védelmi harc-zának vezéreiből is; azokról a hőökről, akik fáradtságot és életet nem kimélve, lankadatlan kitartással, lépésenkint vívták meg a megismerésnek, mai tudásunknak meredek bástyáit. Vessünk egy pillantást a szorgalom, éleselméjűség és szellemi munká-erő azon hihetetlen halmazára, melyet az emberiség javára évszázadokon át harc-za vittek s halljuk az örökéletű neveket, melyek az egyes tudományos igazságok megállapítá-sát mértföldkövekként jelzik.

Már Hippocrates (460—377 Kr. e.) klasszikus módon írta meg a tüdővész klini-ka tüneteit. Az ő nyomán haladva írtak róla Celsus (30-tól Kr. e. 50-ig Kr. u.) a cappadociai Aretaeus (50-ben Kr. u.) és Galenus (131—200. Kr. u.) A szellemi élet stagnálása, sőt visszaesése, mely a népván-dorlás korát s az ezt követő sötét százado-

kat jellemzi, az orvostudomány s vele a tüdővész tanának a fejlődését is megbénítá s teljes másfél ezer éven át újat nem terem; még jó, hogy Hippocrates tudását fenntartá az utókornak! A 17-ik század elejével azon-ban az orvosi kollégiumok aegise alatt az emberi hullák boncolása mindinkább divatba jövé, rohamosan lendül fel vele az anatómiai buvárkodáson alapuló pozitív megismerés iránya. Deleboe Sylvius (1614—1672) az első, aki anatómiai alapon behatóbban kezd a tüdővésszel foglalkozni, Willis (1622—1675) és Bonnet pedig, valamint Morton-nak 1689-ben megjelent könyve igen sokat fej-leszt rajta. Utának ismét hosszabb szünet áll be, mignem Valsalva s tanítványa Mor-gagni (1682—1771) erős lökést adnak a tannak, utóbbi lévén az első, aki buvárlatait kísérletekkel is támogatta. Gyorsabb egymás-utánban jönnek most Reid Tamás (1785), Baillie (1794), Mangetus (1700), Stark (1785), a bécsi Vetter (1803), Portal (1780) és Bayle (1774—1816), akik mind értékes részletekkel járultak az igazság kiépítéséhez, de a leghatalmasabb fellendülést veszi a tüdővész tana, midőn az örökéletű zseniális Laennec (1781—1862) veszi kezébe az ügyet, aki mellett Louis, ellene pedig Andral lépett fel, mindketten nem kis mérvben járulván hozzá az eszmék tisztázásához. Ezen időre esik Broussais (1772—1838) és Gendrin szereplése is, mely utóbbi az ér-dem, hogy először írt le gümöket a szarvas-marha tüdejében. Erdemes, kimagasló munka-társai ezen időszakra még Meissner (1832) és Cannstatt, de a tüdővész megismerésének e történeti szakát legerősebben Rokitsky

(1842) fényes neve világítja be. Utána Preuss, Simon, Lehmann és Vogel vegyvizsgálatok utján a vér- és izzadmányok keveredési ren-ellenességeiben kutatják a baj okát, ennél azonban sokkal hassznosabbnak bizonyultak a göröcsövi buvárkodások, melyek Gluge (1841) kezdeményezése és Lebert (1844) pártolása folytán egyre jobban terjedtek. 1847-ben lépett fel Virchow, hogy az ő nyomán haladó Niemeyer (1866) és Buhl-lal együttesen évekig a tüdővész taná-nak irányítója legyen. Riillet, Barthez és Cruveilhier (1862) már a gümőkör és gör-vélykor azonossága mellett küzdenek.

A tüdővész kór-oktanának döntő meg-állapítására azonban a bonczani buvárlatok nem voltak elegendők; ez a kísérleti buvárkodásnak az eredménye, melyet már Mor-gagni kezdett, Laennec és Albers is foly-tatott, de csak újabb emberek fejlesztettek magasabb fokra. Kortum (1789), Hebreart (1802), Salmade (1805) és Lepelletier (1816) hiába oltottak — már egy fél századdal előbb görvélykóros genyet a saját testökb-e, hősi elszántságuk eredménytelen maradt. Klencke (1843) is hiába fáradozott. Csak Villemín-nek sikerült (1865, decemberben) czéltudatos és széleskörű kísérletekkel, melyek az orvosi világban óriás vihart támasz-tottak, kétségtelenül beigazolni, hogy a tuberkulózis egy specifikus (sajátos) és át-oltható tényezőben (agensben) rejli s így másra is átvihető, tehát ragályos bántalom. A nagytekintélyű Aufrecht (1869) és Talma (1881) véletlenül negatív kísérleteinek sike-rült ugyan még egy darabig Villemín fel-fedezésének általános és feltétlen elismerését

Tűzrendészetünk.

Irta: Bajó János

vármegyei árvászéki ülnök és képzett tűzoltóoszt.

(Folytatás.)

A tűzoltó szerek beszerzésénél a vármegyei vagy járási tűzrendészeti felügyelő meghallgatása, felesleges tűzoltó szerek beszerzésének betiltása, — szükséges tűzoltó szerek beszerzésének elrendelése tárgyában az alispán hatáskörének megállapítása, — a tűzoltó szerek időközönkénti kipróbálása és az észhiányok megszüntetése, — mind oly intézkedések, melyek a tervezetben igen, de a szabályrendeletben nem foglaltatnak.

A tűzjelzés mikéntje és kötelezettsége a tervezet szerint részletesebb, mint a szabályrendelet szerint. (A különbség az alábbiakban fog kitűnni).

A szabályrendelet arra nézve, hogy az oltáshoz szükséges víz miként teremtessek elő, vagyis a vízszállítás tekintetében a következőkben összefoglalható intézkedéseket öleli fel:

1. Oly házaknál, melyek kuttal ellátva nincsenek — főleg a nyári évszakban — egy hektoliter vízkészlet tartandó (a mint ezt már előbb is említettem).

2. A mely községben megfelelő vízmennyiség nem volna, ott közutak állítandók fel.

3. A tűzoltáshoz szükséges víz senki által meg nem tagadható.

Nézzük ezzel szemben a tervezet intézkedését.

A tervezet az oltáshoz szükséges vízzel való gondoskodást elsősorban az eljárás köteleességévé teszi s egyúttal főbb vonalakban megjelöli a vízkészletről való gondoskodás mikéntjét és pedig:

1. Folyóknál, tavaknál lejárók készítenődök, a fecskendők és vízfordók részére. Kisebbségi patakok duzzasztandók.

2. A közutak készítését az épületektől legfeljebb 150 méter távolságra, vagyis oly számban rendeli építtetni, hogy a kuttól legtovább eső épület ne legyen 150 méternél messzebb. Ily kutak azonban a tűzoltás szempontjából akkor birnak számba vehető értékkel, ha bennük a víz felszíne 6 méternél mélyebben nem fekszik, s bennük legalább három méter magas víz oszlop van.

3. A hol már most ily kutak nem építhetők, sem folyó, vagy tó, vagy patak nincs, ott földalatti víztartók létesítendők, 10

készíttetni, de *Ponfick* (1873), *Chauveau*, *Klebs* (1873), *Baumgarten* (1880) és a jeles *Cohnheim* és *Salamonsen* további kísérletei beigazolták, hogy az ellentétes nézetek csak kísérleti hibák és tévedésekben gyökereztek.

A kísérleti buvárlattal karöltve vitték előre a megismerést a szövettani kutatások, melyek terén főleg *Wagner* (1870), *Schüppel* és *Virchow* tündek ki.

Most már rohamosabban haladó tudásunk fokozatos kiépítésében *Langhaus*, *Heryng*, *Zigler*, *Orth*, *Lichtheim* és *Baumgarten* vettek részt.

Köster (1876), *Friedländer* (1873) és *Lannlongue* felfedezése megnyitották szemünk előtt a gümőkór mellékterületeit is, melye u. n. »helyi gümőkór« alakjában a mirigyek, ízületek és csontokra szoríthatnak s ezzel a tuberkulózis horderejét és jelentőségét nagyban kiszélesítették.

A baj tulajdonképeni okát azonban még mindig nem ismertük! Az erre irányuló kutatásokban a németek közt *Waldenburg*, *Aufrecht*, *Rühle*, *Rindfleisch*, a francziák közt *Granchez*, *Lepine*, *Charcot*, *Brissaud*, *Cornil*, Angliában *Wilson* és *Fox*, Olaszországban *Sangalli* tündek ki.

hektoliter ürtartalommal, a háztetőkről lefolyó esővíz felfogására. Ezek évenként legalább négyszer kitisztítandók s ugy szerelendők fel, hogy vizük a fecskendő által felhasználható legyen.

4. Minden ház a lehetőséghez képest kuttal látandó el; a kutépítési kötelezettség alól való felmentés esetei részletesen szabályozandók.

5. Két hektoliter víz készletben tartása kötelező minden háznál, tehát ott is, a hol kut van, és — csak a téli hónapokat kivéve — az egész éven át.

A tervezet ezen intézkedéseivel minden esetre több lenne az oltáshoz felhasználható víz; de természetesen ehhez még hozzá teendő lenne oly intézkedés, mely a vizet a fecskendő által használható közelségbe hozza, vagyis a vízszállítás rendezése. A tervezetben említett földalatti víztartók és alkalmas kutak létesítése esetén legtöbbször elérhető lenne, hogy az oltáshoz szükséges víz elég mennyiségben állana a tűzoltóság rendelkezésére, t. i. ha a tűz kisebb terjedelmű volna; de nagyobb terjedelmű tűznél nem mondhat le a tűzoltóság a helyszínére kocsival szállított viz igénybe vételéről sem, azért nem elégséges csak az az általános intézkedés, hogy az oltáshoz szükséges vizet senki meg nem tagadhatja, hanem mindenkit kötelezni kell, hogy a tűzhöz vizet szállítson; kinek fogata van, azzal, — kinek fogata nincs, kézi erővel. — Mily ideális állapot lenne (legalább a tűzoltókra nézve) ha a fecskendő által elhasznált víz állandóan pótoltatnék!

Folytatjuk.

VÁRMEGYE.

Tolnavármegye rendkívüli közgyűlése.

Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága Apponyi Géza gróf főispán elnöklésével e hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyre azonban a bizottsági tagok közül meglehetősen kevesen jelentek meg. Igaz, hogy a tárgysorozat is, a néhány értékesebb indítványon kívül, kevés vonzó ügyet foglalt magában; különben is mindössze kilencz sürgősebb természetű ügyet kellett letárgyalni. Érdekes volt az ülésen az, hogy éppen az az ügy keltett hosszabb vitakozást, melynél legkevésbé várták s így mégis csak volt

Miután a halhatatlan Pasteur uttörő munkái végleg megdöntötték azt a nézetet, hogy a tuberkulózis fertőző anyaga magában a testben, a széteső sejtek rothadási anyagából keletkezhetnék és mindinkább arra a feltevésre jutottunk, hogy valami, a testbe kívülről behatoló s ott szaporodó »contagium vivum« vagyis kórokozó élőlényről lehet csak szó: a kutatás most már kizárólag ezen irányba terelődött. *Klebs*, *Schüller*, *Reinstadler* és a francia *Tous-saint* (1881) évekig sikertelenül kutattak ez után, míg végre *Koch* Róbert az 1882. év elején e kórokozó mikrobát felfedezte és kizárólagos kórhátasát minden ellenvetésekkel szemben kétségtelenül be is bizonyította! Nemcsak a betegség természetét és a fertőzés homályba burkolt útjait világította meg ezzel, de a helyes és czélzerű védekezést is lehetővé tette és tudásunk termékeny földjébe elveté vele azt a magot, amelyből előbb-utóbb az eredményes specifikus gyógykezelés sóvárogva keresett virága is ki fog hajtani épügy, amint azt a laboratoriumok szentélye, a himlő, a diphtheritis, a peszettség és a tetanus számára már megtermette!

Folytatjuk.

egy kis élénkség a tanácskozás során. Egyébként az ülés lefolyása a következő volt:

Elnöklő főispán rövid szavakkal üdvözlélvén a megjelenteket, az ülésről felveendő jegyzőkönyv hitelesítését január hó 16-ára tűzte ki s hitelesítőül az alispán és főjegyző mellé *Toth* Ödön és *Bodnár* István bizottsági tagokat kérte fel. Ezután bejelentette, hogy törvényes jogánál fogva dr. *Máth*s Ferencz vm. közp. díjtalan közigazgatási gyakornokot díjas gyakornokká nevezte ki. Ezek után felvételt a napirend.

1. A belügyminiszternek a közuti járműveknek jelző táblával való ellátásáról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában kiadott rendeletére, a kívánt két lényegtelen módosítást elfogadták.

2. A kereskedelmi miniszternek a törvényhatósági uthálózat megállapítása tárgyában kiadott rendelete az állandó választmányban hosszabb vitára adott alkalmat. Vizsolyi Ákos különösen az uzdvarsádi ut kihagyását kifogásolta. A közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát, amely konstatálja, hogy a miniszter ugylátszik, téves információ alapján határozott.

A 3. pont volt az anyakönyvi kivonatokért fizetendő díjak kezeléséről és elszámolásáról szóló vármegyei szabályrendelet. Ennek a szabályrendeletnek azon intézkedése, hogy a feleknek előbb a községi pénztárnokoknál be kell fizetniük az irásdíjat s azok erről bárczát állítanak ki s ennek bemutatása mellett kérhetik a szükséges anyakönyvi kivonatokot, egy kis parázs vitát idézett elő. *Klimes* Antal hűgyészi főjegyző szerint bajos lesz ez a kezelési mód, mert a községi pénztárnok csak bizonyos napokon van a község házában, szorgos mezei munka alkalmával pedig egyáltalán nem található. Azért jobb lenne a kezelést a községi bíróra bízni, ki többnyire jelen van. *Döry* Pál alispán elismeri ugyan a nehézségeket, de szorgos mezei munkák alkalmával a felek sem igen jelentkeznek, egyéb időben pedig a pénztáros tartózkodják a község házában. Különben is ezzel a jegyzőket kívánták a kezeléstől felmenteni annyival is inkább, mert nekik pénzt kezelni nem szabad. *Simontsits* Elemér főjegyző és *Toth* Ödön t. ügyész elfogadták *Klimes* határozati javaslatát, hogy a pénztáros helyettese a községi bíró legyen. *Szepessy* László a bárczavezetést feleslegesnek tartja, mert a községek a befolyó díjat ugys a legtöbb helyen átengedték a jegyzőknek. *Ludwig* József egész praktikusán a fővárosban is alkalmazott anyakönyvi bélyegek behozatalát ajánlja, a közgyűlés azonban az alispán és főjegyző újból való felszólalása után végre úgy döntött, hogy a körjegyzőségekben a székhelyen levő pénztárnok kezelje mind egyik község anyakönyvi kivonat kiállításáért befolyt díját és helyettese a székhelyen levő bíró legyen.

Az 1877. évi 178/rkgy. határozattal szervezett népnevelési bizottságot az 1876. évi XXVIII. t.-cz. 8. §. értelmében a vármegyei népoktatás fejlesztése érdekében megalakították.

Elnökül közfelkiáltással *Wigand* János főgimnáziumi igazgatót választották meg. A bizottság tagjai lettek: *Rátkay* László, *Szabó* Károly, *Weber* János orszgy. képviselő. *Marhauser* Imre, *Wosinszky* Mór, *Borzák* Endre, dr. *Fent* Ferencz, *Zavaros* Gyula, *Örffy* Lajos, *Török* Béla, *Tóth* Károly, *Varasdy* Lajos, dr. *Hirling* Ádám. Nagy *György* Hangonyi, dr. *Kramolin* Gyula, dr. *Rubinstein* Mátyás, *Szentes* János gyönki algimn. igazgató, *Gyalogh* István bonyhádi főgimn. igazgató, *Pál* József, *Horváth* Ferencz, *Bodnár* István, *Ludvig* József, *Jó* Dömötör *Károly*, *Popovics* Gyula. Az állami, községi és felekezeti

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megemeli a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhöges, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Mehelyt orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ár a csomagolástól 4— koron.

iskolák részéről: Krammer János szekszárdi, Paraté György paksi polg. isk. igazgatók, Kálmán Károly szekszárdi róm. kath., Grosch Ödön gyönki ág. ev., Rác Gyula szekszárdi ev. ref., Kreutzer Károly szekszárdi izraelita és Máté Károly tolnai áll. tanítók. Ezen kívül megkeresték a felekezetek felsőbb hatóságát, hogy felekezeti részéről egy-egy képviselőt küldjenek.

Ezután bemutatták a virilistáknak az 1907. évre kiigazított névjegyzékét.

Az időközben megüritült bizottsági tagok helyének betöltésére január 24-re választást tüztek ki s kiküldötték a nagyszékelyi választó kerületbe: Mechvart Ernő, a szekszárdiba dr. Hirling Ádám, a závodiba Magyar Miklós, a gyönkibe Bévárdi Lajos, a miszlaiba Györe István; a simontornyaiba Lóvy Ignác és a magyarkeszibe Offenmüller Zsigmond bizottsági tagokat.

A 7. pont volt Szabó Károly országgy. képviselőnek három rendbeli indítványa II. Rákóczi Ferencz arczképének a vm. székház tanásterme számára megfestetése s vele kapcsolatban Thaly Kálmán üdvözlése — a szekszárdi vámhídon a vámszedés eltörlése iránti felirat — továbbá a megyei tisztviselők nyugdíjállásának leszállítása és a jegyzői nyugdíjalap segélyezése. Végül Perczel József bizottsági tagnak indítványa gróf Széchenyi István arczképének a székház tanásterme számára megfestetése iránt.

Szabó Károly II. Rákóczi Ferencz arczképének megfestésére beadott indítványát a következőképp indokolta:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Miután az imént felolvasott indítványomat a beadás alkalmával nem okoltam meg, legyen szabad most tennem ezt, előre bocsátván, hogy számolok ama körülménnyel, hogy az idő nagyon előre haladt, rövid lefolyásnak vélt gyűlésünk már is hosszúra nyúlt s azért indokolásomban rövid leszek.

Midőn indítványomat, melyet hazafiai érzésem sugalt, beadtam, tettem ezt abban a meggyőződésben, hogy Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága lelkes egyhangúsággal, hazafias örömmel magáévá teszi azt. Az állandó választmánynak pártoló javaslata szintén arra nyújt biztató kiltást, hogy „a reménység nem szűgyenit meg.”

A múlt év októberében lezajlott országos Rákóczi-ünnepély egyik kimagasló, lélekemelő mozzanata volt az, midőn Abauj-Torna vármegye székházában, az e végből egybehívott vármegyei közgyűlésen a nagy fejedelem arcsképe lelepleztetett. Ott voltam én is az ünnepély sorában s mialatt tekintetem Rákóczi alakján pihent, lelkem elmerengett. Látományt láttam. Lelki szemem előtt meglevenült ama tüneményes korszak, melynek hős daliája a dicső fejedelem volt; elvonultak amaz események, melyeknek intézője, központja a kuruczok bálványa vala s láttam ezeknek sorai élén Őt, a kinél hívebb, igazabb, nemesebb, áldozatkészebb fia nem volt e hazának! . . . Aztán változott a kép. Egyszerre fel-tűnt előttem Tolnavármegye székházának közgyűlési terme. Láttam, hogy hazánk és vármegyénk jeles fiainak arckép-sorozata megmozdult, öszszébb tömörült s helyet kínált a legelső helyen a nagy fejedelemnek, a ki midőn elfoglalta helyét, e néma ajkakon megcsendült a lelkes öröm szava: „Tolnavármegye népe örvendezz, itt van Rákóczi fejedelem!” . . .

Hát legyen itt, Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Arcsképe diszítse közgyűlésünk termét és arczképével költözzék ide az ő szelleme is, mely hasson át mindnyájunkat, minden alkalommal, valahányszor hazánk, vármegyénk ügyei fölött tanácskozzunk, határozunk. Nemes vonásainak látása éleszse folytonosan szívünkben a hazaszeretet szent tüzét, mely ösztönözzön arra, hogy tőlünk telhetőleg munkáljuk nemzetünk javát s éljünk a hazának. Ha pedig ismét „vészriadna, fergegeteg támadna”: hadd elevenedjék meg az az élettelen vászon, szálljon ki a képkeretből a dicső fejedelem, bontsa ki megrongyolott lobogóját, melynek föllirata volt: „Pro libertate, s vezessen minket szent hadakozásra s ha kell: meghalni a magyar szabadságért! Kérem indítványom elfogadását.

Ezután felolvasatott Perczel József indítványa, mely után a közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát s e szerint úgy II. Rákóczi Ferencz, mint gróf Széchenyi István arczképét a tanásterem számára megfestetik s a további intézkedés-

sel az alispánt bízták meg, továbbá Thaly Kálmánt feliratilag üdvözlök.

A szekszárdi vámhídon a hídvám eltörlése ügyében a kereskedelmi miniszterhez felírnak.

A megyei tisztviselők nyugdíjállásának leszállítása és a jegyzői nyugdíjalap segélyezése tárgyában beadott indítványt a közgyűlés előzetes tárgyalás és véleményadás végett a vármegyei pénzügyi szakosztályhoz tette át.

A Szekszárd r. t. városi rendőrkapitány-választás ellen beadott felebbezéseket elutasították.

A dombovári tanítók kérvényére a törvényhatósági bizottság készséggel foglal állást a magyar tanítók jogos és igazságos fizetésrendezése mellett és feliratot intéz Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszterhez.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi közgyűlését február hó 6-án tartja meg.

Igazoló választmányi ülés. A vármegyei igazoló választmány f. hó 19-én délután 3 órakor, a vármegyházán ülést tart.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Gyönk község számadása. Gyönk község 1906. évi számadásai elkészültek, azok folyó hó 16-tól 31-ig a jegyzői irodában közszemlére vannak kitéve. A számadások vizsgálatára vonatkozó rendes közgyűlés folyó évi február hó 4-ikére tüzetett ki. Az összes számadások 51690 K. 83 f. bevételt, 47699 K. 29 f. kiadást és 3991 korona 54 fillér pénzmaradványt tüntetnek ki.

Hivatal és pénztár vizsgálatok. Br. Jeszenszky Ödön dr. szolgabíró e hó 16-án Bloch Miksa járási számvevő közbejöttével megvizsgálta Kajdacs község pénztárát és általános ügyvezetését.

Jegyzői nyugdíj választmányi tag választás. A dunaföldvári járás jegyzői kara a jegyzői nyugdíj választmányba Nieferrgall Nándor dunaföldvári jegyzőt választotta meg a f. hó 17-én Pakson, Rassovszky Julián főszolgabíró elnöklete alatt tartott ülésen. A választás után társas jegyzői ebéd volt.

Nyugdíj választmányi tag választás. A községi jegyzői nyugdíj alapra felügyelő választmányba minden járás jegyzői egy egy tagot választanak. A központi járás jegyzői kara folyó hó 14-én Bajó Pál főszolgabíró elnöklete alatt erre a tisztre Part Adolf báta főjegyzőt választotta meg, aki szép beszédben mondott köszönetet kártársai bizalmáért.

Előljáró választás. Nagydorogh község e hó 16-án Br. Jeszenszky Ödön dr. szolgabíró elnöklete alatt R. Kovács Józsefet választotta meg 13 szavazattal 11 ellen előljárónak.

Irnok választás Dunaföldváron. A Rassovszky Julián főszolgabíró elnöklete alatt f. hó 15-én megtartott képviselőtestületi ülésen községi irnokká választották: Csernyánszky Pál, Kun Gyula, Váczy Jenő és ifj. Osztrich Lajos.

HIREK.

— **Küldöttség a fő- és alispánál.** Többször megemlékeztünk már a paksi főszolgabírói hivatal-helyiség nyomoruságos állapotáról. Szűk, mindenképpen alkalmatlan hely ez, s most még az a baj is fenyegeti a főszolgabíró, hogy ezt a kevésbé megfelelő helyet is bérbe adták a feje felett. Az épít-

kezés tehát elkerülhetlen, annál is inkább, mert az új épület helyéül szánt telket sem lehet visszatartani az épület céljára itélet napig. Az építést már el is határozták, de hogy azt mennél hamarabb megkezdjék, Paks község nevében e hó 14-én dr. Hagymássy Károly kir. közjegyző, Popovics Gyula jegyző és Szeip Gyula bíró tisztelgett a fő- és az alispánál, kérve, hogy a rendelkezésükre álló minden eszközzel sietessék az építkezés megkezdését. Főispánunk s az alispán biztosította a küldöttséget a vármegye jóindulatáról, így egyszer még is csak megszűnik a paksi főszolgabírói hivatalnál ez az igazán tarthatatlan, állapot, a hivatal-helyiség mizeriája.

— **Királyi kihallgatáson.** Bíró Imre cz. prépost, dunaföldvári plébános a múlt héten megjelent a király által Budapesten adott általános kihallgatáson.

— **Kinevezés.** A pécsi kir. tábla elnöke dr. Sártory Zsigmond díjtalan joggyakornokot a szekszárdi kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A pécsi ügyvédi kamara dr. László Sándort, aki László Lajos szekszárdi, dr. Hirsch Gyulát, aki Hirsch Sándor tamási és dr. Radó Gyulát, aki dr. Grosch József paksi ügyvédnél volt gyakorlaton, az ügyvédjelöltek lajstromából törölte.

— **Eljegyzés.** Morvai Jenő miszlai bérlő eljegyezte Kohn Irént, Kohn Ignác kaposvári kereskedő leányát.

Schwartz Árpád kaposvári kereskedő eljegyezte Ausch Bertát, Ausch Mór kereskedő leányát Gyönkről.

— **Elismerés a póstásoknak.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a m. kir. posta, távirda és távbeszélő személyzetnek teljes megelégedését fejezte ki fáradságtalan munkásságáért. Leiratát, melyben legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a póstások működéséről a következőképp fejezi be: Indítatva érzem magam tehát, hogy a magy. kir. posta, távirda és távbeszélő összes ágainál működő személyzet szakavatott, kitartó munkássága folytán az 1906. évben elért kedvező eredményért az egész személyzetnek ez uton köszönetemet és elismerésemet fejezem ki.

— **Bizottságitag választás.** A nagyszékelyi, a szekszárdi al-, a závodi, a gyönki, a simontornyai, a magyarkeszi és miszlai választókerületekben üresedésben levő bizottsági tagsági helyek betöltése céljából a választás határnapját a törvényhatósági bizottság f. évi január hó 24-ére tüzte ki.

— **Uj pénzügyi tanácsos.** Orel Géza pénzügyi titkárt, ki mint p. ü. fogalmazó egy időben Szekszárdon is működött, a király pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— **Esküvő.** Kron Dénes gazdasági intéző múlt vasárnap tartotta esküvőjét Budapesten Bátor Zelmával.

— **Vallásos estély.** E hó 16-án este 6 órakor tartotta a szekszárdi ev. ref. egyház-község második vallásos estélyét, melynek lefolyása még nyilvánvalóbbá tette, mily kedveltségű egy ilyen szívet-lelket fölemelő összejövetel, mert az érdeklődők ismét impozáns számban jelentek meg. A vallásos estély, mint máskor, most is közénekkel és imával kezdődött; majd László Géza főgimnáziumi tanár tartott több, mint másfél órán át mindvégig érdekes és lebilincselő hatású előadást a protestantizmus keletkezéséről, fejlődéséről, a vallásüldözés korszakáról, a melynek következménye lett a mozgalmas kurucz világ, a mikor a lelkiismereti szabadság kivívása mellett a haza függetlensége és szabadságáért folyt a lélekemelő harc. A felolvasó mindvégig vonzó előadását élénkitette

FARSANGI UJDONSÁGOK!!

U. m.: törhetlen babák, mozgó babák, 13 kr.-tól kezdve, valódi francia baba 75 czm. hosszú 3 frt., felhuzható vonatok, motorok, darabja 25 krajczár. **Fonográfok tiszta hanggal, drbja hengerrel együtt 5 frt.** **Lakodalmi dísz tárgyak nagy választékban!!** 22-52

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-, disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

azon kor irodalmi és zenei termékeinek bemutatásával, s ehhez a zeneszámokat *Racz Gyula* tanító adta elő mély érzéssel és hatással. A legközelebbi estély szerdán, e hó 23-án este 6 órakor lesz. Felolvasásra kerül a „Magyar jobbágság története 1848-ig“ felolvasó: *Szendrei László*. Az egyház ez uton is felhívja ezen, mindinkább érdekeseknek ígérkező estélyekre az érdeklődők figyelmét.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: Adler N. János Szekszárd 10 korona, a szekszárdi könyvnyomdászok táncmulatságának tiszta jövedelméből 10 korona, Schlesinger Ignác Szekszárd 26 kiló lencsét. — Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Bezerédj Pál s. k.

— **Halálozás.** Id. *Gyenes József* nyug. törvényszéki bíró, a solti ev. ref. egyházmegye tanácsbírája, január 16-án, életének 74-ik évében Kunszentmiklóson elhunyt. Temetése 18-án ment végbe ugyanott, a város és környék intelligenciájának nagy részvételével. Az elhunytban *Gyenes József*, szekszárdi kir. törvényszéki bíró édesatyját gyászolja.

A gyászoló család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett atya, após, illetve nagyatyának, rokonnak id. *Gyenes József* urnak ny. kir. törvényszéki bíró — a solti ev. ref. egyház presbyterének, f. é. január 15-én d. u. 3 1/2 órakor, életének 74-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. é. január 17-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. vallás szertartásai szerint, a kunszentmiklósi ref. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Kunszentmiklós, 1097. január hó 15-én. Dr. Gyenes József fia, Dr. Gyenes Józsefné szül. Maléter Eszter menyé, Gyenes Pistika, Gyenes Józsika, Gyenes Judith unokái, özv. Kiss Zsigmondné szül. Bernolák Mária huga. Nyugodjék békében!

— **A néprajzi társaság üléséből.** A Néprajzi Társaság e héten Budapesten tartott ülésén *Sebestyén Gyula* egy újonnan felfedezett misztérium-dramáról tett jelentést, amelyet a betlehemesek karácsony éjszakáján néhol, még ma is előadnak. Ezt a misztériumot *Széky Géza* gerjéni református pap küldte be a társaságnak. Azonban nem Tolna megyében maradt fenn a misztérium napjainkig. *Széky* azt a mult század hetvenes éveiben, dömsödi káplán korában jegyezte föl, amint emlékszik, ráczkevei betlehemesek ajkáról. A misztérium azzal a pásztorjátékkal kezdődik, amelyet eddig is ismertünk s amely pásztorjáték az Alföldön máig is divatos. A pásztorjáték kardallal végződik; ezután megjelenik a három: a vörös, a zöld és fekete király. A pásztorjáték és a három király jelenete között Mária és József Betlehemben szállást keresnek. Heródes értesítvén a három király látogatásáról, azokat maga elé idézi s ekkor irástudóitól megtudja, hogy a zsidóknak új királya született. Előhivatja huszárját s parancsot ad, hogy minden új született csecsemőt meggyilkoljanak. Ennek a vérontásnak tizennégyezer csecsemő esik áldozatul. A mérszálás után megjelenik a halál. Heródes hasztalanul ajánlja föl neki koronáját, lekaszálja s lelkét nyomban elviszi az ördög. Ennek a misztérium-dramának csak egyes elemeit tartották fenn az eddig ismert misztériumok.

— **A felekezeti tanítók fizetése.** A szekszárd-vidéki rom. kath. néptanítók egyesülete *Fekete Ágoston* prépost plebáno, egyesületi elnök és *Lengyel Ferencz* egyesületi jegyző aláírásával nyílt levelet intézett Tolnavármegye valamennyi országgyűlési képviselőjéhez, a melyben a közeljövőben tárgyalandó tanítói fizetés rendezésre vonatkozó törvényjavaslatnak, a felekezeti és községi tanítókra felette sérelmes pontjait figyelmükbe ajánlva, arra kéri őket, hogy a közoktatásügyi miniszternél járjanak közbe az iránt, hogy az állami tanítókkal egyenlő fizetést kapjanak. A tüzetesen megokolt, méltányos kérelmet a jövő számban bővebben tárgyaljuk.

— **Jóteköny jegyzői kar.** A tolnamegyei jegyzők ifjú *Tóth Andor*, volt dunaföldvári másodjegyző árváinak gyűjtés útján, ez uttal negyedszer, karácsonyi ajándékkul 146 koronát küldtek.

— **Ujencz bucsuztató.** Sok édes anya szemébe csalt könnyeket az a szép ünnepély, mely január 13-án vasárnap, a szekszárdi templomban folyt le. E napon ugyanis az összes, 14-én bevonuló ujenczok szent gyónáshoz és áldozáshoz járultak ünnepélyes sz. mise közben, melyet *Szabó Géza* főgimnáziumi hittanár tartott s mely alatt lelkesítő beszédet intézett az új hadfiakhoz Isten, haza és király iránti köteleimkről. A szentmisét a „Himnusz“ zárta be.

— **Fegyelmi egy tanár ellen.** *Kún Kálmán* paksi áll. polg. isk. tanár ellen, a miniszter azon okból, hogy a „Budapesti Naplóban“ megjelent „*Kassai Tanítók*“ című hírlapközleménye alapján a fennálló társadalmi rend ellen izgatott, fegyelmi vizsgálatot indított.

— **Felülvizsgáló bizottság.** Az 1907. évben, a magyar korona országainak területén működendő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok szervezését és összeállítását a m. kir. honvédelmi miniszterium befajta. Ilyen bizottság Pécsen is fog működni január 29-én, február 12 és 26-án, márczius 18-án, április 23-án, május 22-én, június 25-én, július 23-án, augusztus 22-én, szeptember 25-én, október 16-án és 29-én, november 26-án, december 17-én és szükség esetén az ezen napokat követő hétköznapokon is. Ezen bizottság polgári elnöke Erreth János, Pécs szab. kir. város főispánja, helyettese Sey László, kir. tanácsos, Baranya megye nyugalmazott árvaszéki elnöke. A bizottság működését a fent említett napokon délelőtt 9 órakor kezdi meg.

— **Üzlet eladás.** *Ferdinánd Antal és fia* czég üzletét, a mai napon megvette *Hermann Nándor* bátaszéki kereskedő, ki mint a czégnek sok éven át volt alkalmazottja törekedni fog a t. közönség bizalmát kiérdemelni. — A család az új tulajdonosnak a 65 év óta fenálló czéget is átadta.

— **Községi kórház Dunaföldváron.** Dunaföldvár községben egy nyilvános jellegű községi kórház van alakulóban. A bizottsági intézkedések javában folynak. A mozgalom élén dr. *Szakács Iván* budapesti orvos áll.

— **Alapszabály módosítás.** A paksi kaszinó módosított alapszabályait a belügyminiszterium jóváhagyta.

— **Éjjeli távirtda szolgálat.** Paks községben, a fenyegető árviz miatt, a paksi távirtdánál az éjjeli szolgálat elrendeltetett.

— **Uj rendőrbiztos.** Tolna községben a *Balázs Flórián* lemondása folytán megüresült rendőrbiztos állásra *Farkas József* nyugalmazott rendőr-ellenőr választott meg.

— **A Petőfi-társaság felhívása.** A Petőfi-társaság azzal a kéréssel fordul a nagyközönséghez, hogy akiknél Petőfitől eredeti kéziratok, levelek, költemények, képek, szobrok műveinek első kiadásai és egyéb tárgyak, valamint a költőre, a költő szüleinek, *Szendrey Juliára*, *Petőfi Zoltánra* és *Petőfi Istvánra* vonatkozó adatok vannak, vagy azoknak hollétéről tudomásuk van, sziveskedjenek erről a Társaság

meghatalmazottját: *Kéry Gyulát* (Budapest, VIII. József körút 72.) értesíteni, ki a Társaság megbízásából gyűjti az adatokat és ereklyéket. A Petőfi-társaság budapesti házat Petőfi-muzeummá rendezi be, s a társaság már eddig is számos becses és értékes ereklye birtokában van; de szüksége van a nagyközönség további támogatására, hogy minél dicsőbb emléket állíthasson a halhatatlan költőnek. A Társaság az adatközölők, az ajándékozók és egyéb közreműködő nevét megörökíti évkönyveiben és hálás lesz minden fáradozásért!

— **A bátaszéki vasut elsőrangúvá tétele.** *Pulszky Garibaldi* zágrábi máv. üzletvezető f. hó 17-én városunkba érkezett, hol az állomáson folyó bővítési munkák megtekintése után másnap Bátaszékre utazott, hogy ott a baja-bátaszéki vasut építéséből kifolyólag első sorban végzendő elsőrangusítási, illetve bővítési munkák tárgyában helyszíni szemlélet tartson. A tárgyaláson jelen voltak *Pulszky Garibaldi* üzletvezetőn kívül *Maesik János* főfelügyelő, *Egan Ede* felügyelő, gépészeti szakosztály-főnök, *Stigler Lajos*, építési és pályafentartási főnök felügyelő, *Vörös Hádor*, pécsi forgalmi főnök, *Brutka Lajos* főmérnök, a bajai építési felügyelőség főnöke, *Perlaky József* oszt. vezető főmérnök, *Bognár István* máv. mérnök és *Csengery József* vállalati főmérnök *Bajáról*.

— **Villanyvilágítás Dunaföldváron.** A villanyvilágítás eszméjét Dunaföldváron újra megpendítették, — ezuttal már ki tudja hányadszor, — úgy hogy a legközelebbi képviselőtestületi gyűlés ez ügyben már bizottságot is választ. A bizottság választásánál tovább azonban aligha jutnak a „tanácsos“-ok.

— **A kisipar pártolása.** Tolnáról írják: *Kányi Antal* tolnai könyvkötő mester kérelmére a m. kir. kereskedelmi miniszter egy papírlemez vágógépet engedélyezett használatra. A gép a napokban érkezett meg. Igazán elmondhatjuk, hogy kiváló szakképzettségű, vasszorgalmu iparost ért eme kitüntetés, ki nem csak Tolna község legkényesebb kiváncsalmait képes kielégíteni e szakmában, hanem híre a környék előkelőbb gentri családjai közé is eljutott, s ezek mind sürűbben keresik fel ma már *Kányi Antalt* megrendeléseikkel. Érdekében *Szabó Károly* kerületünk képviselője személyesen járt el a miniszternél.

— **A kivándorlás.** Mult számunkban közöltük, hogy vármegyénk területén a mult évben hány utlevél lett kiállítva, azzal, hogy ez a szám a folyó évben még valószínűleg szaporodni fog. Ime már kezdődik a rohamos szaporodás. Január 1-től 10-éig már 265 utlevél lett kiállítva; ebben az arányban tovább folytatva, vármegyénkben az idén már nem lesz munkáskéz.

— **Felébredt a ravatalon.** *Kovács János* p. apáthi eseléd *Mária* nevű leánya f. hó 10-én egy kis leány gyermeknek adott életet. A gyermek pár óra múlva megmerevedett s mint halottat ravatalra tettek. Népszokás szerint e vidéken a halottat eczettel megmossák, hogy ne induljon hamar oszlásnak. Így tettek a kis leánynyal is, s amint dörzsölték, a körülállók nagy bámulatára ismét életre ébredt, s azóta — bár gyenge a kis leány — de még mindig él.

— **Megfagyott asszony.** *Döbröközön* folyó hó 14-én halva találták az utcán *Fehér Erzsébet* koldusnőt. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen asszony sok pálinkát ivott, ittas állapotban elterült a földön és ott megfagyott.

— **Látványosság számba** megy a „Milleniumtelep“ Nagyszőn, Torontálmegye, melynek nagy kiterjedésű ültetvényei minden évben nagyszámu szőlőbirtokosok és érdeklődők

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

által lesznek megtekintve, hogy annak mintakezelésén tanuljanak s azt hasznukra felhasználják. Minden szülősgazda, ki egészséges, szép szülőt akar, itt szerzi be oltványszükségletét. Műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét a vállalat ingyen és bérmentve küldi.

Szélhámós siketnéma mint áldoktor.

A napokban egy siketnéma járt Sárpilisén s azt írta le a népnek, hogy ő orvos és miniszteri engedéllyel a siketnéma intézet megbízásából oly czélből utazik, hogy a népet vizsgálja meg, hogy milyen az általános egészségi állapot és hogy vizsgálati eredményéről jelentést kell tennie. Sárpilisén hamar elterjedt a doktor híre. Tömegesen jöttek hozzá a betegek, kiket a doktor alaposan megvizsgált, azután leírta nekik, hogy milyen orvosságot használjanak, persze a díjak felszámításában nem volt fukar. De derűsebb epizódja is volt a doktor működésének: Egy előkelőbb ember is járt nála, de ezt már, mivel az illető belső betegségről panaszkodott, Röntgen sugarakkal vizsgálta meg, csak hogy miképpen? Levetkőztette egészen s ezután a tudós doktor elővett a táskájából egy régi kopott színházi látesövet és azzal állapította meg a betegséget. Az áldoktor ur jól megszédte magát uti költséggel és ezzel kerekét oldott. Azt hisszük ugyanazzal a szélhámossal van dolgunk, aki pár héttel ezelőtt a tamási járásban hasonló módon csapta be az embereket. Ugy látszik akkori figyelmeztetésünk semmit sem használt.

— **Ártézi kut Dunaföldváron.** Dunaföldvár község belterületén ártézi kutat fúrtak, s ez már perczenként 80 liter kristálytisza egészséges vizet ad. A fúrást tovább folytatják, de hihetőleg az ártézi kutat még a tavasszal átadják rendeltetésének a község tűzrendőri és egészségügyi helyzetének javítására.

— **Rendőri hírek.** Özv. Mercz Jánosné sz. Heller Erzse kistormási lakost leánya sz. Mercz Erzse úgy megverte, hogy az éjtett sérülések meggyógyulásához legalább 10 nap szükséges. Merczné leányát feljelentette. — Özv. Sárosi Pálné bölcseki lakost, János nevű fia, mert neki mulatásra pénzt nem adott, egy vas bottal megverte és a falhoz lökte, mi által rajta súlyos sérüléseket okozott. — D. Kiss Sándor decsi lakos 76 éves öreget Herzeg József decsi lakos úgy megverte, hogy a kórházba kellett szállítani. — Még mult év december havában történt, hogy Kovács Pál alsónyéki lakostól kocsisa Csatai István egy pár új löszerszámot ellopott s azzal ismeretlen helyre szökött. Most sikerült a csendőrségnek elfogni s átadták a szekszárdi ügyészségnek. — Sárközi Mihály és Dóczy János decsi cigányok összeveszték f. hó 13-án Sárközi János ottani cigánynyal s egymást alaposan megkéselték. A késelő Fáró ivadékot átadták a bíróságnak. — Péterdi János Alsónyékhez tartozó Betekincs pusztai lakostól f. hó 15 én éjjel eddig ismeretlen tettesek, a záratlan ólból 14 darab tyukot elloptak. A tetteseket nyomozza a csendőrség. — Folyó hó 13 án Laczó István decsi lakos látogatóba ment Kórsós Péterné ottani lakoshoz, kit szökváltás után elkergetett hazulról; ugyanekkor az utcán megfuttatta Adorján Mihályt is, kit egy fejszével akart agyonütni. A dühöngő embert feljelentették az ügyészséghez. — De Sargo Miksa tolnai lakos már rég észre vette, hogy vágott fáját valaki dézsmálja. Végre jelentést tett a csendőrségnek, melynek sikerült kinyomozni, hogy a lopást az ugyanabban a házban lakó Erzbrucker Antal és ennek felesége követték el, kiket a bíróságnak feljelentettek. — Martusz Ádám mözsi kőművesre pinczeasás közben rászakadt a föld. A szerencsétlenül járt kőművest súlyos sérülésével beszállították szekszárdi kórházba.

— **Tolvaj cseléd.** Járó Istvánnál, a szekszárdi róm. kath. olvasókör házmesterénél bejáró cseléd volt Kovács Juli, helybeli 16 éves hajadon. A leány apróbb részletekben összesen 35 koronát lopott el Járótól, a mit Stier Mária barátnéjával nagy részben el is költöttek. A csendőrség mindkettőt feljelentette.

— **Rabló cigányok.** Rohn György foltozó szücssegéd Decsen, részeg állapotban ballagott haza felé a Zsigmond László féle korcsmából. Rupa Lajos és Sárközi Albert cigányok a korcsmában észrevették, hogy Rohu Györgynél pénz van, ezért utána siettek és tőle 12 kor. 80 fillér készpénzt elrabolták. A csendőrség mindkettőt elfogta és a kir. ügyészségnek átadta.

— **Szurkáló vő.** Menyhei József bátai lakost, a vele közös háztartásban élő veje Süsmegi József zsebkéssel úgy megszurta, hogy életben maradásához alig van remény. Süsmegi a korcsmából tért haza részegen, a miért apósa korholta s e feletti dühében szurta meg ipát.

— **Öngyilkosság.** Koleszár György uradalmi szolgáló, faddi lakos, f. hó 14-én öngyilkossági szándékból bal kezén ereit felvágta, mire észrevették már meg volt halva. Koleszár már rég óta mell beteg volt és többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, sőt a nyáron a Dunába ugrott, de akkor kiementették.

Árviz kilátások.

Tíz esztendeje, hogy nem volt árvizünk. A töltés részüjét 10 év óta alig nyaldosta a Duna. A töltés belsejében lakozó férgek és poczkok békésen éltek és vigan szaporodtak a kacskaringós féreglukakban.

Tíz év alatt új nemzedék nőtt fel, mely azt se tudja, mi fán terem a védekezés, a régiek is kijöttek a gyakorlatból. Szinte jó volna egy kis árviz — persze olyan, amelyik nem tesz kárt — hogy kiöntené a férgeseket s megmutatná nincse-e valahol rés a bástyákon, használható-e minden municziónk?

No az idén talán kapunk valamit. Hó borítja a síkságot, a Kárpátokat, az Alpesekeket, rég nem tapasztalt magasságban. Az 1887—1888-iki nagy tél jut eszembe és önkénytelenül az azt követő 1888-ik évi árviz. Nagy áradások csak nagy havazások után várhatók, bár nem minden nagy havazás hozza meg és lassu olvadás úgy eltünteti a vastag hóréteget, hogy néha medréből se jön ki a Duna. E tekintetben a folyó esztendő nagyon kedvezően indul: a két heti lágy idő sokat segített, közepes vízálláson jóval felül duzzasztotta a Duna vizét, de ugyanezen lágy idő meghozta a *jégtorlódást* is, mely ha sehol a Dunán másutt: nálunk mulhatatlan előáll. Gerjentől Bogyzslóig és Gemencztől Csanádig két nagy torlódás támadt, mely ha momentán nem veszedelmes is, mert mint a nép mondja „porzsás” a jég, mint az ázott cukor, de veszedelmessé válhatnék, ha egy hirtelen bekövetkező második tél megkeményitené, megacélozná és a fenékhez fagyasztaná, mint 1876-ban történt. Méretei is alkalmasak hozzá, 8—10 méter magasan van a zátonyokra torlódva és harmadfél méter magasan duzzasztja fel a Duna vizét. Ugyanis a torlasz felett Gerjennél 6 méter, atorlasz alatt a „bárka rakodónál” pedig csak 3 méter és 60 czm. a Duna vízállása. Minden jel arra mutat, hogy ezen magas víz nyomás pár nap alatt el fogja tolni, feltéve, hogy a lágy idő nem fordul szigorura. A torlasz mozgásban van és péntek virradóra 3 kilométer hosszban meg is csuszott.

Legujabb. Lapunk zártakor értesülünk, hogy a *jégtorlasz* elment és a Duna végig tiszta. Vizállás 4 méter, áradóban.

Heti apróságok.

— Szekszárd város kendőzi magát.
— Hogy hogy?
— Hát *kifesteti* a báltermet a jurista bálra.

Miért tartják a juristák estélyüket be-
lépti díj nélkül?

— A bíróság független, ezzel is meg-
akarják mutatni, hogy *pénzzel* nem lehet
hozzájuk férközni.

Két polgártárs, megyebizottsági tag be-
szélget:

— Látja komám, Szabó Károly képviselő már spórol az új választásra.

— Hogy hogy?

— El akarja törölni a hidvámot.

S mi köze a hidvámoknak a képviselő-
séghez?

— Hát tudja kigyölméd, *300 kocsi választó* gyűtt be mölette Tolnáral s ezeknek a hidpénze is kitösz egy pár napi országházi lénungot.

Ferdinánd király, (már t. i. az arczképe, a vármegyei közgyűlési teremben):

Hát izé . . . ez a rebbelis Rákóczi is idejut mellénk. Ez már igazán illoyalítás . . .

F. József. Ne tüzeljen bátyám. Ezen a csekélységen én már tustestem, meg aztán, nem is olyan bizonyos még az a dolog.

Ferdinánd Nem bizonyos, hát hiszen a hétfői megye gyűlésen azt határozták, hogy lepingáltatják azzal a hidszínáló Széchenyivel együtt . . .

F. József. Hát persze, hogy le, de csak — elvileg. Elv pedig annyit tesz magyarul, hogy tizenegy, ettől pedig még nagyon messze van a — tizenkettedik óra.

Ferdinánd: Nem értem.

F. József: Hát tudja édes uram bátyám, csak akkor festetik le, ha a vármegyének lesz reá — pénze.

Ferdinánd: Nos?

F. József: Pedig a vármegyének sohasem lesz — pénze.

Ferdinánd: Most már értem. József öcsém, nem hiába, hogy mindég okosabb voltál te énnálam . . .

Vizsolyi Ákos a megye gyűlésen azt kiáltotta Szabó Károly képviselő beszédébe, hogy Mátyás király nagyobb volt Rákóczinál. Lehet, de csak azért, mert ő aztán alaposan elbánt a — némettel!

A törvényszékiek s a vármegyeiek most folyton évelődnek egymással a jurista bál miatt. Ime itt egy pár elesett párbeszéd pro et kontra:

— Most már tudom, hogy miért nem vettétek be a vármegyeieket és a pénzügyieket is a — juristák közé.

— No vajjon miért?

— Mert nektek nagyobb a kvalifikációtok!

— Persze . . .

— Igen, mert ti a jogot nem csak *végzitek*, de sokszor *ki is végzitek* . . .

— Na látom viczezelni tudsz, de hát azt tudod-e, hogy miért van a rendező bizottságban két orvos is?!

Fogalmam sincs róla.

— Hát barátom olyan fényes lesz ez a mi bálunk, annyi sok meglepetést tartogatunk, hogyha mindezek láttára elfog benneketek az irigység *sárga* 'áza, jó lesz, ha a közelben orvos is lesz kéznél . . .

A jurista estély rendezőségének megalkulásakor megkérdezte valaki a királyi törvényszék arany humoru, *legöregebb* táblabíráját. (Nevét kiírni felesleges), hogy milyen minőségben szeretne részt venni a jurista bálon!

— Mint *első éves* jogász gyerek — volt a felelet.

Találós mese. Nem volt, de mondták, hogy legyen, azonban mégse lett s a mikor mégis lett, azt mondták ne legyen s a mikor lett, voltaképpen nem lett, mert ma sincs, de a mikor nincs, mégis van s a mikor van, még mindég nincsen, de lehet s a mikor lehetne, azt mondják: még se lesz . . .

Mi ez?

Rendőrtalálkapitány.

(Ha a jövő számig agyon nem vernek, folytatjuk).

Ráspoly.

Szakirodalmi pályázat.

A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete következő szakirodalmi pályázatot hirdeti:

„Dolgoztassék egy mű, milyen alapelvek és módozatok szerint lehetne elkészíteni az illetőségi törvényt és mik volnának azok a törvényhozási intézkedések, melyek az illetőségi ügyek tárgyalásánál a mostani bizonytalanságot megszüntetnék s így az illetőségi ügyet az egész vonalon egyöntetűvé tennék.“

Pályadíj 500 korona.

A pályamű csakis abszolút becsü műnek adható ki.

A mű tulajdonjoga az egyesületé.

A pályázatban a községi és körjegyzőkön kívül bárki is részt vehet.

Az idegen kézzel megírt és jelíges levéllel ellátott pályamunka legkésőbb 1907. év május 1-ig Fodor Jenő sárospataki főjegyzőnek, mint egyesületi főjegyzőnek küldendő meg.

Pályabíró: az egyesület elnökének elnöke alatt, a két alelnök és főjegyző, valamint a m. kir. belügyminiszteriumból felkért szaktekintély.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Hitközségi közgyűlés. A szekszárdi izr. hitközség képviselőtestülete folyó hó 6-án tartotta dr. Leopold Kornél elnöke alatt, évi tisztújító közgyűlését. Elnökké ismét dr. Leopold Kornél, alelnökké Wolf Henriket, pénztárnokká Reich Ármint, ellenőrré Schmideg Mórt választották meg. Előjárósági tagok lettek: Dr. Pirnitzer Béla, Salamon Ármint, Krón Sámuel és Leicht Lajos.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Észrevételek a magyar ált. polgári törvénykönyv tervezetéről. Módy László dr. ügyvédjelölt, Módy László várm. nyug. főpénztárnok fia, ki szép készültségének a jogi szaklapok hasábjain gyakran adja tanújelét, „Észrevételek a magyar ált. polgári törvénykönyv tervezetéről“ címmel, füzet alakjában érdekes fejtegetést bocsátott közre. Az első füzet „Az ingó dolgok tulajdonának átruházását tárgyalja, míg a második füzet „A férj özvegyi joga s a kiházasítási ingók“ cím alatt fog megjelenni. — A derék, törekvő fiatal író eme szép tudással írott munkáját ajánljuk a szakkörök figyelmébe. A könyv Pécsen, Taizs József könyvnyomdájában jelent meg.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Múzeumi felolvasás. Mint már jeleztük, szombaton e hó 19-én „A magyar föld zenéje“ kerül felolvasásra. Külön is felhívjuk a közönség figyelmét e nagyérdemű felolvasásra, mely a magyar zene fejlődésének történelmét ismerteti dióhéjban, vetített képek, — ének — és zene kíséretében. Így hallunk majd egy XI. századbéli „Regős ének“-et, melyet a félpogány vándor-regősök kóborlásaikban énekeltek. Majd a XVI. századból egy, ezen század sötét, komor hangulatát festő „Jersze emlékezzünk“ kezdetű dalt. Továbbá az utolsó magyar lantos, Tinódy Sebestyén szívéhez szóló tábori dalát: „Eger ostroma“-t. — Azután fölelevenedik előttünk a nagy Kurucz-kor bűnbánatát, nyomort, majd vágyat, tábori zajt és harczi dicsőséget kifejező dalaival. Végül jön Bihari, Czinka, Panna, Lavotta, Erkel stb. Az egyes szólóknak, karnak, zenei betéteknek és a zene-kíséretnek előadását egy helybeli műkedvelőkből álló, lelkes kis csapat szívesége és áldozatkészsége teszi lehetővé. A szokásos vasárnap esti 1/4 9 órai előadás ez alkalommal szombaton, e hó 19-én este 1/4 9 órakor lesz megtartva, a vasárnap esti 1/26 órai előadás pedig a szokott időben.

A rendezőség kéri a közönséget, hogy ezen előadásokra 10 éven aluli gyermeket ne hozzanak magukkal. A felolvasást Ács Lipót főgimn. rajztanár tartja. Az énekszámokat Linhardt Hilda, Linhardt Ignác, Tóth Pál és Tumó Antal éneklék. A zenei részt Krammer Zsófia játssza zongorán.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A Szekszárdi Önkéntes Tornász-Tűzoltó-Egylet 1907. január hó 20-án d. e. 9 órakor, a városháza nagytermében, Boda Vilmos elnöklésével évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki és főparancsnoki jelentés. 3. Pénztárnok és számvételeknek az 1905. és 1906. évi számadásokra vonatkozó jelentésük. 4. Számvevői állás betöltése. 5. Egyéb indítványok.

Kaszinói tisztújítás. A bátaszéki polgári kaszinó f. hó 13-án tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely alkalommal közfelkiáltással elnök lett újból: Erdős Gábor, alelnök: Máté József; igazgatóvá választott: Szániel János, jegyzővé: Taffner Zuárd, könyvtáros lett Gesztesi Péter, pénztáros: Ollé Mihály; számvizsgálók: Hohmann József és Mayer János.

Köszönetnyilvánítás. A bátaszéki önkéntes tűzoltó testület f. hó 12-én táncestetélyt rendezett, mely alkalommal felülfizettek: Wirth Henrik 4 koronát, Boros Mihály, Góczy Jánosné 2—2 koronát, Csida Sándor, Gundrum János, Mayer József, Pápay Géza Béni, Mayer Alajos, Partos Vilmos, Gullner Elemér, Müller Károly, Földes Dezső és Martina János 1—1 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók őszinte köszönetünket.

Közvaesora. A szekszárdi róm. kath. kör kistermében f. hó 17-én a kör dalárda közös vacsorára gyűlt egybe, amelyen a dalárda tagjain kívül többen, mint vendégek vettek részt. Felköszöntőt mondtak: Szabó Géza, Völffel Ferencz és Szulimán György. A kedélyes társaság még sokáig maradt együtt Ranga Lajos bandájának zenéje mellett.

A tolnanémedi polgári olvasókör tisztújítása. A tolnanémedi polgári olvasókör 1907. évre elnökül újból megválasztotta: Eöszte Zsigmond lelkészt; alelnökül pedig: Oravszky László községi jegyzőt.

TANÜGYI HIREK.

Pályázati hirdetés. Tolnavármegye alispánja a magyarosítási jutalmak kiosztása tárgyában a következő pályázati hirdetményt adta ki.

Tolnavármegye közönsége által a magyar államszervezet létrejöttének ezredik éve emlékére létesített magyarosítási alap kamataiból kiosztandó jutalomdíjakra ezennel pályázatot nyitok.

Ennek folytán felhívom mindazon tanítókat, tanítónőket, ovónőket és menházvezetőnőket, akik Csibrák, Mucsi, Bikács, Dunakömlőd, Németkér, Györköny, Alsónána, Bátaszék, Mőzs, Várdomb, Beleska, Diósberény, Duusz, Felsőnána, Keszőhidegkut, Kalaznó, Kéty, Kistormás, Murga, Nagyszékely, Szakadát, Szárazd, Varsád, Pári, Apar, Bataapáti, Belac, Bonyhád, Börzsöny, Czikó, Grábóc, Hant, Izmény, Kisdorog, Kismányok, Kakasd, Kovácsi Ladomány, Lengyel, Majos, Mórág, Mőcsény, Mucsa, Nagyvejke, Palatinca, Szálka, Tevel, Bonyhádvarasd, Závod, Koocsola, Kurd, Tolna, Gyöng, Hőgyész, Udvari, Dörnyapatlan, Györe, Kisvejke, Maza, Tabód, Váralja és Zomba községekben működnek és a múlt évben kérvényüket ez iránt be nem adták, hogy kellően bélyegelt folyamodványaikat a »Magyarosító-bizottsághoz« címelve, Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjénél, legkésőbb folyó évi február hó 1-ig annyival inkább nyújtsák be, mivel e később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyzem, hogy első fokozatu jutalomdíjat csak az kaphat, akiről az illetékes

iskolaszék, gondnokság, felügyelő-bizottság, vagy a kir. tanfelügyelő írásbeli bizonyítványával igazolja, hogy az összes kötelezett tantárgyakat az egész tanéven át kizárólag magyar nyelven tanította; továbbá, hogy iskolájának, osztályának, ovodájának, vagy menedékházának összes növendékei a tantárgyakat magyarul tanulták és megértették annyira, hogy azokból teljesen érthető magyar feleleteket képesek adni, anélkül, hogy az által bármely tantárgy háttérbe szorított, vagy az általános taneredmény csökkenet volna.

Másod és harmadfoku jutalomdíjat azonban az is nyerhet, aki ennél kisebb eredményt mutatott fel, de arra nézve, hogy mi tekintetben szerzett érdemeket jutalomdíjra, ugyancsak az előző pontokban megnevezettek által kiállított bizonyítványt kell a folyamodványhoz csatolni.

Szekszárd, 1907. január 15-én.

Dőry Pál s. k.
alispán.

Kinevezés. Schaller Flóris volt tolnavármegyei kir. segédtanfelügyelő Székesfehérvárra kir. tanfelügyelővé neveztetett ki.

Névmagyarosítás. Kreutzer Károly szekszárdi izr. tanító nevének Keményre való átváltoztatásáért folyamodott.

Nyugdíjigény felemelés. Taschek Anna koppányszántói rk. tanítónő nyugdíjigénye 820 koronára emeltetett fel. — Róth Alajos pári-rk. kántortanító nyugdíjigénye 1130 koronára, — Hildebrand Miksa izményi ág. ev. tanító nyugdíjigénye 1700 koronára, — Radics Gyula zombai rk. tanító nyugdíjigénye 1600 koronára és — Chachinovich János naki rk. kántortanító nyugdíjigénye 1318 koronára emeltetett fel.

Házi ipari tanfolyam. A dunaföldvári házi ipari tanfolyamon 45 hallgató vesz részt. A tanfolyam vezetője Kodács Lajos Derecskéről. Jelenleg szalmafonást tanulnak. E célra 390 K. államsegélyt kaptak.

Szekszárdon szaktanítós gazd. ism. iskola. Szekszárd város bizottságot küldött ki, az itt tervbe vett szakiskola ügyében. A kiküldött bizottság 1907. január 17-én szaktanítós gazdasági ismételő iskola felállítását mellett döntött, ennek felállítását fogja tehát a szekszárdi képviselőtestületnek ajánlani.

Nyugdíjatulalás. Wágner Mayer Berta volt högyészi óvónő 400 K. évi nyugdíja a gyönki m. kir. adóhivatalhoz átutaltatott.

Iskolák bezárása és megnyitása. A bölcskei iskolákat és óvodát bezárták, az ozorait pedig megnyitották.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Farkas Irén tolnai rk. tanítónő 1906. évi nov. 1-től 840 koronával, Szigeti Gyula simontornyai rk. tanító 1906. április 1-től 800 koronával, Cságoty Aranka dombóvári állami tanítónő 1906. márczius 1-től 1000 koronával, Szántó Ottilia kölesdi ev. ref. tanítónő 1906. decz. 16-tól 800 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvételtek.

Nyugdíjigény helyesbítés. Szigeti József kányai rk. tanító nyugdíjigénye 1258 koronára, Korizmic Kornélia szakadati rk. tanítónőé pedig 780 koronára helyesbítették.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Sipos János szedresi rk. tanító 1906. július 1-től 868 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvételtek.

PÉNZINTÉZETEK.

Általános forgalmi emelkedés, élénk pénzkereslet, nagyobb vállalkozási szellem az, amely megyénk pénzügyintézeteinek mérlegéből a szemlélő elé tárul. Egy-két pikantéria fel-fel úti fejét a politikai életben, de egyébként minden csendes, beértünk talán végre abba az időbe, a mikor nem közjogi viták, de a nemzet vagyonosodása eszközeinek keresésével, megteremtésével, — a mely minden közjogi vitánál biztosabb ut a függettség felé, — töltik képviselőink idejüket abban a

mesésen szép országházában. Ez a békesség, a szenvedélyek lecsillapulta figyelmen kívül nem hagyható jelenségek pénzügyi és gazdasági helyzetünkre, amelyekre tagadhatatlan, dacára a munkás viszonyok elfajulásának, az 1906. év kedvező termése a legélénkebb befolyást gyakorolja. Az élénk kereslet dacára a pénz az év elején nem volt drága, de a második félévben Németországból áterjedt hozzánk is a pénzláb emelkedése, amely itt-ott kedvezőtlenül hatott egyes pénzintézetünk évi eredményére.

A tolnamegyei Takaréék és Hitelbank 22-ik évi mérlege.

Alakulás idejére az utolsó, forgalom tekintetében első a három szekszárdi pénzintézet közül a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank. Az előttem fekvő 1906. évi mérleghől azt olvasom ki, hogy igen élénken vezetett intézet, amely amellyel, hogy óvatos és körültekintő a hitelnyújtásban a takarékpénztárak azon erkölcsi köteletségének is eleget tesz, hogy az ipart és kereskedelmet olesó kölcsönökkel támogatja, másrészt hozzájárul a város szépészeti fejlődéséhez is, amikor a Dicienty palota és a Tisztviselőtelep felépítését előnyös kölcsön nyújtással lehetővé tette. Az ipar és kereskedelem támogatása tünik ki a váltó állományból, amely 1,016.910 korona 97 fillért tesz ki. Az üzlet élénkségét igazolja, hogy a forgalom 367.636 korona 45 fillérral, a váltó állomány 91.414 kor. 75 fillérral, a jelzálog kölcsönök 191.287 korona 84 fillérral, a folyószámla kölcsönök 71.810 korona 13 fillérral, a visszleszámitolás 167.567 koronára emelkedett. A tőkések bizalmának fokozatos növekedését jelenti a betét állomány 404.776 korona 92 fillérral való gyarapodása. Az intézet tartalék alapjai 91.440 korona 61 fillérral emelkedtek, úgy hogy az igazgatóság javaslatának elfogadásával az alaptőke és tartalékalapok 606.154 korona 69 fillért tesznek ki.

A forgalom emelkedésével azonban nem áll arányban a nyereség emelkedés, amely 372 koronát mutat. Ennek oka a fentebb kifejtettekben található, továbbá a visszleszámitolási kamatláb nem várt emelkedésében. Az eredmény ennek dacára igen szép. Ha a számításnál alapul vesszük a részvények forgalmi értékét a 600 koronát, azt látjuk, hogy az összes jutalékok, jutalmazások és jótékony célú adományok levonása után 64.930 korona 18 fillér nyereség jelentkezik, amely a 600.000 korona tőke 10.74 %-nak felel meg, a melyből 5.33 %-ot kiosztani javasolnak 5.41 %-ot pedig a részvények belértékének emelésére, a tartalék alapok gyarapítására kíván az igazgatóság fenntartani.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes forgalma volt az intézetnek 20,150.343 korona 75 fillér. Összes vagyon 4,725.302 kor. 80 fill., amelyből váltókból 1,750.715 korona, jelzálog kölcsönökben 1,646.237 korona 11 fillér, hitelszövetkezeti kötvényekben 57.799 korona, értékpapirokban 273.018 korona 10 fillér, (Emelkedés 225.024 korona 59 fillér!) értékpapirokra adott előlegeken 38.476 korona 15 fillér és idegen pénzintézeteknél betétben 79.430 korona 76 fillér van elhelyezve. Az intézet alaptőkéje 400.000 korona, általános tartalék alap 85.483 korona 47 fillér, osztalékalap 40.000 korona, egyéb alapok 59.230 korona 61 fillér. Betétek 3,302.334 korona 43 fillért képviseltek: jelzálog átruházás 132.854 korona, 26 fillér, visszleszámitolt váltók 567.567 korona volt az év végén. Brutto nyereség 269.344 korona 16 fillér, tiszta nyereség a múlt évi 12.845 korona 17 fillér áthozattal együtt 83.425 korona 30 fillér, tényleges évi tiszta nyereség tehát 70.580 korona 13 fillér. Az alapszabályszerű levonások után rendelkezésre álló 63.662 korona 87 fillér felosztására az igazgatóság a január hó 28-án tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti: Adassék 1) 1000 részvény után 32 korona osztalék fejében 32.000, 2) jutalmazásokra 1100 korona, 3) tisztviselők drágasági pótlékára 600 korona, 4) jótékony célra 1000 korona, 5) Bezerédy szobor alapra 100 ko-

rona, 6) ártézi kutra 200 korona, 7) házfentartási alapra 500 korona, 8) nyugdíjalapra a szabályszerűn felül 1000 korona, általános tartalékalapra a szabályszerűn felül 5000 korona, osztalék alapra 10.000 korona, vitessék át 1907. évre 12.162 korona 87 fill.

A bátaszéki önszegélyző egyesület 2-ik évi mérlege.

Multja alig van, csak jövője; mint minden szövetkezetnek. Amikor megalakult senki sem tulajdonított neki jelentőséget, senki sem bizott fennállásában, hiszen van Bátaszéken takarékpénztár, a bonyhádi önszegélyző egyesületnek igen erős, a szekszárdi népbanknak elég nagy forgalmu fiókja. A két év azt bizonyítja, hogy a feltevés téves volt, a kis szövetkezet terjed, erősödik, kitartással küzd és mindegyre tért hódít. Elismerést érdemelnek a vezetők kitartó és fáradhatatlan munkálkodásukért, hisszük hogy Bátaszék polgárai elismeréssel fognak egykor adózni az ő munkájuknak, amikor már a zsenge kis csemete terebélyes fává nőtte ki magát és a százak helyett ezerek vesznek részt a szövetkezés eszméje nyújtotta áldásban.

Az intézet forgalma 50.763 korona 95 fillér, összes vagyona 60.305 korona 49 fillér, amelyből kölcsönkép 59.627 korona helyeztetett el a tagoknál. Az I. osztály vagyona 39.513 korona, a II.-iké 13.869 korona. A forgalom élénkségét igazolja, hogy a lefolyt évben 11.917 koronát kellett a Szegszárdi Takarékpénztárból kölcsön venni, hogy a hitel igényeket kielégíthessék. Ezen kölcsönből az év végére 7250 koronát visszafizettek. Az évi tiszta nyereség 1727 korona 85 fillér volt.

A dunaföldvári takarékpénztár 38-ik évi mérlege.

Dunaföldvár legrégebb pénzintézete életében nevezetes mozzanat az 1906. év. A vezetők iránti bizalom könnyen lehetővé tette, dacára hogy Dunaföldváron 4 pénzintézet van, új részvények kibocsájtását, amelyekkel az alaptőke 80.000 koronáról 160.000 koronára, a tartaléktőke 47.100 koronáról 140.100 koronára emeltetett fel. A lefolyt 1906. évben az intézet üzleti élete élénk volt. A váltó állomány 186.981 korona 82 fillér, a folyószámla kölcsönök 37.538 korona 13 fillér, a kezességi kölcsönök 26.274 korona emelkedést mutatnak, egyedül a jelzálog kölcsönöknél van 28.355 korona 93 fillér apadás. A forgalom emelkedése az igazgatóság ügyességéről és rátermettségéről tesz tanúságot; az a körülmény pedig, — hogy dacára azoknak a nagy bukásoknak, amelyekről Dunaföldvár kereskedő világa híres lesz immár, mégis csak 3500 korona az intézet vesztesége, — a körültekintő figyelem élénk tanubizonyosága. A bizalom tanujele, hogy a betét állomány 82.710 korona 05 fillérral emelkedett, a tartalék és alaptőke 330.520 korona 32 fillér. Az intézet tiszta nyeresége 26.597 korona 83 fillér, a melyből, ha levonjuk a jutalékokra, jutalmazásokra és jótékony célra adandó összegeket 7897 korona 83 fillért, rendelkezésre áll 18.700 korona, felosztandó nyereség, amely a részvények 400 korona forgalmi értékét véve figyelembe 5.84%-nak felel meg, a melyből 5% részvényként kiosztatik 0.84% pedig a tartalék alap gyarapítására fordítatik. A mérleg főbb tételei a következők:

Részvénytőke 160.000 korona, tartalék alapok 167.820 korona 32 fillér. Betét állomány 1,577.238 korona 6 fillér. Visszleszámitolás 29.910 korona. Váltó tárcza 1,195.960 korona 38 fillér, Jelzálog kölcsön 365.520 korona 6 fillér, kezességi kölcsön 93.573 korona 20 fillér, folyószámla kölcsönök 173.578 korona 10 fillér, értékpapirok 52.319 korona, összes vagyon 2,004.794 korona 43 fillér. Brutto nyereség 122.526 korona 32 fillér, tiszta nyereség 26.597 korona 83 fillér, amelynek felosztása tárgyában az igazgatóság a január 27-én tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti: Adassék

1) tartalékra 2700 korona, 2) jutalékra: 20% elnöknek 531 korona, 96 fillér, 16% az igazgatóságnak 4255 korona 66 fillér, 5% a felügyelő-bizottságnak 1329 korona 85 fillér, 2% a tisztviselőknek 531 korona 96 fillér, 3) osztalékra 800 drb. részvény után a 20 korona, 16000 korona, 4) jótékony célra 168 korona 40 fillér, 5) külön jutalmazásokra 1080 korona.

A Bonyhádvidéki Takaréék és Gazdasági Bank Részvénytársaság alakuló közgyűlése f. é. február hó 5-én lesz. Erre vonatkozólag az alapítók a következő meghívót küldték szét: „T. czim! Mellékelve van szerencsénk b. Czimednek az újonnan alapítandó „Bonyhádvidéki Takaréék és Gazdasági Bank Részvénytársaság“ alapszabálytervezetét szíves áttekintés végett tisztelettel megküldeni. Egyben értesítjük, hogy a nevezett pénzintézet alakuló közgyűlése folyó évi február hó 5-én délelőtt Bonyhádon az „Arany orszlán“-szálló nagytermében fog megtartatni, melyre ezennel tisztelettel meghívni bátorodunk. Ugyanennek kapcsán kérjük, hogy az alapszabályok 4. §-a szerint a b. Czim által jegyzett részvények árának további 40 százalékat, azaz részvényenkint 80 koronát a mellékelte cheque-befizetési lap felhasználásával a m. kir. postatakarékpénztárba jövő február hó 1-ig a K. T. 170—171. §-ban foglalt következményeinek terhe alatt mulhatatlanul befizetni méltóztatassék. Bonyhád, 1907. január 15-én. Tisztelettel „Az alapítók.“

MULATSÁGOK.

A szekszárdi polgári leányiskola műkedvelő előadása. A Szekszárdi Polgári Leányiskola, a mint már jeleztük, az intézet segítő-alapja javára 1907. évi február hó 1-én, a „Szekszárd Szálló“ nagytermében műkedvelői előadást rendez. Belépti díj: Személyjegy 2 K, családjegy 5 K, tanulójegy 1 K. Kezdeté este fél 8 órakor. Jegyek előre váltathatók: Krammer Vilmos üzletében. Felülfizetéseket köszönettel fogad az intézet. Előadás után táncz. Előadják: „Virág álom“ ez. allegorikus játékot dalokkal és tánczszal. Három felvonásban. Irta: Tordai Grail Erzs. Személyek: Virágtündér Parrag Juliska IV. o. t., Rózsa: Kovács Jolán IV. o. t., Liliom Szondi Kata IV. o. t., Rozmaring: Kayos Magda IV. o. t., Rezeda Strasser Irén IV. o. t., Szegfű Török Juliska IV. o. t., Orgona Miculescu Georgetta III. o. t., Viola Polacsék Mariska IV. o. t., Bazsarózsa Szigeti Margit IV. o. t., Kamélia Hahn Gizella IV. o. t., Pipacs Gyergyai Margit II. o. t., Gyöngyvirág Diczenti Anna IV. o. t., Ibolya Hoff Ilona IV. o. t., Nefejeles Borsodi Jolán III. o. t., Crisantemum Miculescu Olívia IV. o. t., Szászszor szép Matzon Anna I. o. t., Hajnalka Molnár Margit II. o. t., Margit virág Lovits Mariska I. o. t. Tündérek: Agoston Erzsike III. o. t., Bodnár Mariska I. o. t., Fischhof Sári III. o. t., Konstancer Mariska IV. o. t., Müller Erzsike IV. o. t., Nyitray Leona III. o. t. A darabban előforduló tánczokat Dobos Adolf táncztanító tanította be. A kis növénydekek előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Egész bizonyosan zsufolásig megtelik majd a nagyterem.

Hangverseny Gyönkön. A Gyönki Kaszinó február hó 7-én új helyiségében hangverseny-estélyt rendez. A simontornyai járásból föllépni fognak: Ritter Beláné urasszony (zongora) a gyönki vonós-nyeggyessel, Györe Iduska (czimbalom) a gyönki uri zenekarral, a fővárosból pedig Fejér Elza zongoraművész és Sziráki Aranka operaénekesnő. A hangverseny nagyszabásúnak ígérkezik és valódi találkozója lesz a járás intelligenciájának. A rendezőség élén báró Fiáth Elemér, a kaszinó elnökjelöltje, dr. Mányoky Gyula vigalmi bizottsági elnök, Fördös Mihály, t. szolgabíró, Székely János, Kósa Ferencz, Bene Kálmán tanárok állanak.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi r. kath. olvasóköri, mint minden évben, úgy az idei farsangban is kellemes szórakozó estét nyújtott műkedvelői előadásával a közönségnek. Folyó hó 13-án két egy felvonásos vig-

játék került színre. Először a „Rendelő óra“, majd utána „Gyártás ur villája“. Az első darabban a főszerepet az eredeti Taksonyi János játszotta, aki igazán színpadra való teremtése az Istennek. Vele együtt a szomorú, bánatos Hahn Annuska, az örökké vig kedélyű Bors Juliska, a komoly gondolkozású Uj János, házastros atyjával, Takács Istvánnal, a büszke városi képviselővel és Szűts Mihály hatásos alakjával kitűnően megfeleltek a nekik jutott szerepek. A második darabban szintén Taksonyi János remekelt, mint büszke háztulajdonos, akit, csak nagy nehezen tudtak kituszkolni a derék színészek kacagató előadásukkal a kellemes villából. A darab sikere a kör fáradságot nem ismerő ügyvezető elnökének, Szabó Géza főgimnáziumi hittanárnak lelkes munkája. Elismeréssel adózhatunk Tóth Pál joghallgatónak a rendezésben való segédkezésért és a jóhangú sugónak, Hradek Ferencnek is, aki legjobban a darabban szereplő rendőrségi tollnoknak sugott. (Persze, hogy kollégája fel ne süljön!) Az előadást holnap este megismétlik.

„A Dunaföldvári vöröskereszt egyesület“ febr. másodikán mulatságot rendez, erre a következők elmés verses meghívót küldte szét:

Vöröskereszt Földváron mulatságot rendez,
Enek és szavalat, tréfa bohóság lesz.
Február havának második napjára,
Eljőjjön mindenki este nyolcz órára.

Az egyenlőségi kör díszes teremébe,
Somló is ad jegyet, ha kérnek előre.
Ki csak állni akar, fizessen koronát,
Ha le akar ülni, adja meg két arát.

Az első sorokban már három korona,
Ennek csak a fele utolsó padokba.
De jótékony ezéla. Bármennyit is adhat,
Jó muzsika szóra reggelig tánczolhat.

Végül: Az elnököt azt üzeni, mindnyájunknak e kell menni.

A gyönki keresztény nőegylet mulatsága. A gyönki keresztény nőegylet folyó hó 12-én saját pénztára javára a gyönki kaszinó összes termeiben élőképekkel, szavallattal egybekötött táncestetélyt rendezett. — Az estély úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen sikerült. — Az élőkép csoportozatok kiválóan voltak összeállítva, mely körül a főérdem Grosch Ödönné urnó rendezőt illeti. — A közönség a tündérmesékbe illő egyes képeket lelkesen megtapsolta és megéljenzte. Az élőképek a következők voltak: Orangyal; Sanyaró Vendel: Hódolat a rózsakirálynőnek; Engedjétek hozzám a kisdedekeket; Ésti dal; Hamupipőke; Hit, remény, igazságot. — Az élőképeket személyesítették: dr. Nozdoviczky Ferencné, dr. Parragh Elekné, Klein Mariska, Klein Jolánka, John Gizike, Stollár Margit, Stollár Melanie, Falkner Lujza, Ürögdy Böske, Glöckner Ilona, Mutnyánszky Mariska, Ádám Emeske, Szász Ilonka, Balogh János, Gyimóthy Jenő és tíz leány és fiú gyermek. A műsor egyik legszebb pontja Székely János gimnáziumi tanár szavallata volt. Várady Antal, „Petőfi a hortobágyon“ című melodrááját adta elő vonós négyes és ének kísérettel, továbbá fuvola betéttel. — Székely jeles szavallata magával ragadta az egész közönséget, mely perczeig tartó tapsviharral jutalmazta a művészi előadást. Kiváló volt a zene és ének kíséret, továbbá Kósa Ferencz ref. lelkész fuvola betétje. Körtvéyesy László, Ürögdy József, Gyimóthy József is sok tapsot kaptak az „A virágnak megtiltani nem lehet“ dal elénekléseért. A gyönki uri zenekar ez alkalommal lépett fel először a nyilvánosság előtt. A műsort műdalok precíz előadásával a zenekar nyitotta meg és zárta be. A közönség lelkesen tüntetett több darabot megismételtetett s élvezettel hallgatta a rövid idő alatt ily tökélyre vitt szabatos előadást. — A műsor után táncz következett, mely reggelig a legjobb hangulatban tartotta össze a megjelenteket. — Jelen voltak asszonyok: dr. Abay Jánosné, Ádám Józsefné, Baumgartner Vinczéné (Högyész), Czompó Józsefné, Dobó Jánosné, dr. Erdős Emilné, Falkner Edéné, Fodor Gézáné, özv. Grosch Pálné, Grosch Ödönné, Gyimóthy Jenőné, Győre Pálné (Sárszentlőrincz), Hercz

Lajosné, Illyefalvi Vitéz Józsefné, John Ferencné, Klein Endréné dr. Kővágó Sándorné, Laurencics Gáborné, dr. Nozdoviczky Ferencné, dr. Parragh Elekné, Guttman Bertalanné, Reichert Gyuláné (Kistormás), Ritter Béláné (Kalaznó), Simon Ottmárné (Kölesd), Sörös Gyuláné (Báta), Schmidt Ferencné, Szász Imréné, Várkonyi Imréné, Várkonyi Ivánné (Kölesd) Engel Józsefné, Engel Izidorné, Hilberth Andrásné, Kovács Jánosné, özv. Riegelmann Henrikné, Quittner Bertalanné. Leányok: Ádám Emeske, Falkner Lujza, Falkner Anna, Guttrung Mariska, Győre Ida (Sárszentlőrincz), John Gizella, Kis Gizella, Klein Ilona, Klein Jolán, Klein Mariska, Mutnyánszky Mariska, Nötling Erzsike, Nötling Karola, Reichert Stefike (Kistormás), Sáfár Ilona (Kalaznó), Sörös Olga (Báta), Stollár Margit, Stollár Melanie (Nagydorog), Szász Ilona, Szász Paula, Várkonyi Gizella, (Kölesd), Glöckner Ilonka, Ürögdy Böske. — Felülfizettek: dr. Nozdoviczky Ferencz 8 K. Győre Pál (Sárszentlőrincz) 4 K., Balogh János 3 K., Wertheim Armin 2 K. 20 fill., Engelman Jenő 1 K. 20 fill., Takács Gyula (Dunaszentgyörgy) 1 K. — Az estély 240 koronát jövedelmezett.

„A Bonyhádi Függetlenségi és 48-as Pártkör“ bálja. A Bonyhádi Függetlenségi és 48-as Pártkör 1907. január hó 26-án, a kör helyiségeiben (Hanstein vendéglő) saját pénztára javára tánczvizigalmat rendez. Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 kor. 50 fill. Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és azokat hirlapilag nyugtazzuk. A rendező bizottság nevében: dr. Kanzler Antal jegyző, Csik József elnök.

A tamási-i izr. nőegylet pénztára javára a tamási-i kaszinó helyiségeiben folyó hó 24-én zártkörű táncestetélyt rendez. Belépti díj: személyjegy 3 kor., családjegy 8 kor. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtazzuk. Lakásról előzetes megkeresésre a rendezőség gondoskodik. Rendezőség: Hirsch Ignác rendező-bizottsági elnök. Dr. Hirsch Sándor pénztárnok. Abelesz Adolf ellenőr és 44 tagu rendező bizottság.

Tűzoltó mulatság. A decsi önk. tűzoltó egyesület f. hó 12-én a polgári olvasókör helyiségeiben saját pénztára javára tánczmulatságot rendezett, mely kitűnő hangulatban egész reggelig tartott. Felülfizettek: Vay Ferencz és Komandinger Kálmán 2—2 koronát; Lovai Ferencz 1 K. 20 fill., Bettlheim Miksa, Schwarcz Miksa, ifj. Szalai Imre, Dénes Sándor, Szőke István és Kutnyánszky István 1—1 koronát; Szeghő István 80 fill., Princz Gábor, Eszterbauer András 40—40 fillér. — A tiszta jövedelem 19 K. 80 fillér.

SPORT.

A. D. A. C. közgyűlése. A „Dunaföldvári Athletikai Club“ 1907. évi január hó 3-án tartotta tisztújító közgyűlését. Dr. Péter Károly elnök ismertette a lefolyt év minden tekintetben kedvező történetét. Egyik

legnagyobb erkölcsi sikere volt az egyesületnek az atletikai házi verseny augusztus 15-én. A Club vagyona is jelentékenyen gyarapodott az év folyamán. A pénztári eredmény a következő: *Bevétel* volt 1340 K. 67 fillér. Ezzel szemben *kiadás* volt: tennis pálya fenntartás 185 K. 19 fill., csónakokra 244 K. 19 fill., kerthelyiség 162 K. 98 fill., atletikai cikkek 90 K. 35 fill., irodai költség 32 K. 24 fill., kölesöntörlesztés és kamat 132 K. 74 fill., a verseny költsége 262 K. 18 fill., vegyes 115 K. 66 fill., összesen 1205 K. 53 fillér. Pénztári felesleg tehát 135 K. 14 fillér. A Club vagyona 654 K. 60 fill., tartozása 170 K.; — tiszta vagyona tehát 484 K. 60 fillér. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a kedvező jelentést és a tisztviselőknak köszönetet szavazott. Tárgyalás alá került még az alapszabályok módosítása, melyet egy erre a célra kiküldött bizottság, — melynek tagjai: Dr. Péter Károly, ifj. Pápai László, Horváth József és ifj. Osztrich Lajos voltak, — dolgozott ki és mely a Club régi alapszabályainak „*jelentős pontjait*“ cizelozta megváltoztatni. A közgyűlés beható vita után egyhangulag elfogadta a tervezetet. Végül az elnök úgy maga mint tisztársai nevében megköszönve a beléjük helyezett bizalmat, állásáról lemondott. Az újonnan megválasztott tisztviselők ezek: Elnök: Dr. Péter Károly, igazgató: ifj. Pápai László, pénztáros: Horváth József, jegyző: ifj. Osztrich Lajos.

GAZDASÁG.

Szőlészeti felügyelők értekezlete. A szőlők jövedelmének lehető fokozása végett a földművelésügyi miniszter sulyt fektet az okszerű borkezelés fejlesztésére, mert ez egyik fontos előfeltétele a borértékesítés megkönnyítésének, ezért a miniszter feladatává tette az összes szőlészeti és borászati szakközögeknek, hogy a szőlőgazdákat az okszerű borkezelésre megtanítsák s e célból gondoskodott róla, hogy a szőlészeti szakközögek az okszerű borkezelés terén, a szüreteléstől kezdve a borértékesítésig szerzett tapasztalatokat, az e téren történő újításokat, az időről időre előállított új pinczegazdasági gépek és eszközök használhatóságát maguk is megfigyelhessék s egyöntetű eljárást követhessenek, ezért részükre a budafoki pinczemesteri tanfolyamon értekezletet rendez, amely f. hó 22—26-ig, illetve február 4—8 ig fog tartani. Részt vesznek rajta az összes borászati felügyelők, így vár megyénkből Nits István központi felügyelő az elsők, Hayt Ferencz felügyelő pedig a másodikok.

Apa állat vizsgálat. Rassovszky Julián főszolgabíró Láng Ferencz járási állatorvos közreműködésével f. hó 15-én Dunaföldváron az apa állatokat megvizsgálta. — Báró Jessenszky Ödön szolgabíró pedig f. hó 16-án Láng Ferencz járási állatorvos és Apáth Alajos intéző közreműködésével Kajdaes közég apa állatokat vizsgálat meg.

MEGHÍVÓ.

A „Dunaföldvári Polgári takarékpénztár“ folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor saját helyiségeiben tartandó

I. évi rendes közgyűlésére

van szerencsém a t. részvényeseket tisztelettel meghívni.
Dunaföldvár, 1907. január 10.

Baumgarten Sándor
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1906. évi üzleteredményről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás és mérleg felől.
3. A mérleg megállapítása a nyereség felosztása, a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 34. §-a értelmében 20 igazgatósági tanácsosnak választása.
5. Az alapszabályok 36. §-a értelmében felügyelő bizottságnak három évre való választása.
6. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
7. Az igazgatóság, esetleg egyes részvényesek által az alapszabályok 23. §-a értelmében bejelentendő indítványok feletti tárgyalás.

Értesítés.

A „Szekszárdi Kaszinó“ f. évi január hó 27-én délelőtt 11 órakor tartja saját nagytermében

rendes évi közgyűlését,

miről a kaszinó igen tisztelt tagjai az alapszabályok 20. §-ának 2. pontja értelmében ezúton értesítettek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Intéző igazgató évi jelentése.
 2. Az 1906. évi zárszámadások tárgyalása. a/ Házi pénztár számadása; b/ ház-alap számadása; c/ bazárépítési alap számadása; d/ Bezeréj szobor-alap számadása; e/ Simontsits-könyvtár számadása; f/ Váradialap számadása.
 3. Az 1907. évi költségvetés tárgyalása.
 4. Az alapszabályok 21. §-ának i) pontjában meghatározott időben netán bejelentendő indítványok tárgyalása.
 5. Tisztújítás.
- Szekszárdon, 1907. január hó 19-én.

Dr. Steiner Lajos,
intéző igazgató.

Mindennemű bel- és külföldi

hirlapok, folyóiratok,
szaklapok, divatlapok

előfizetését legpontosabban eszközli

Báter János könyvkereskedése.

Zárszámadások
Évi jelentések
Kimutatások
Eljegyzési, esketési
Báli meghívók

izléses, tiszta kivitelben
gyorsan elkészítettnek

Báter János könyvnyomdájában
Szekszárd.

Kereskedők
figyelmébe!

Üzleti könyvek
Másolókönyvek
Levélrendezők
Irodaszerek

legjutányosabb áron szerez-
hetők be

Báter János

könyv- és papir-
kereskedésében

≡ SZEKSZÁRD ≡

Kaszinó-bazár

Téssék választani!

Emez itt egy mosónő, a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bert igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül családokra méltó nagy „gőz“ fejt, azaz nagy étvágygyal bír.

Ez azonban egy oly mosó, amely „gőz“ nélkül, hogy étvágyat gerjesszen s a mellett a főzést, fűlesztést, párolgást, fűtőtlenítést és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: mindemellett nem követel soha bert!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárás-e, mely 100%-os veszteséggel, bosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségben kb. 75%-ot megtakarít? Téssék próbálni! A John-féle „töltött gőz“ mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvérek műgépezésnél, Szekszárd, Kaszinó-bazár.

6-10

Árverési hirdetmény.

A gyönki királyi járásbiróság 5226/1906. számú végzésével **Cziffraj Ödön** Kurcsibrák községhez tartozó és körülbelül 250 katasztrális hold nagyságu birtoka **1907. évi február hó 4. (negyedik) napján délelőtt 9 órakor Csibrák község községi birójának házában tartandó nyilvános árverésen csakis az 1907. évi gazdasági évre, vagyis 1907 október hó 31-ik napjáig terjedő időre, a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog.**

A szerződés bérlővel nyomban megkötetik és bérlő tartozik a bérösszeg felét nyomban előre, a másik felét 1907. évi szeptember hó 15-éig alulírott kezéhez lefizetni. A bérlet 1907 október hó 31-én megszűnik.

Bérlő minden kártérítés nélkül tartozik tünni, hogy a szántóföldek őszi vetés alá előkészítettessenek, hogy a tarló vagy ugar földeken a szántást az 1907-iki gazdasági év lejártá előtt is végeztessék, valamint hogy a bérlő alatt mindama munkák elvégeztessenek, melyek a gazdálkodás folytonosságát biztosítják.

Bővebb felvilágosítást alulírott zárgondnok ad.

Dr. Kun Tibor ügyvéd,
zárgondnok

Budapest, IV., Deák Ferencz-u. 21. sz.

Meghívó.

A „Bátaszéki Önszegélyző Egylet mint szövetkezet“

11-ik évi rendes közgyűlését

1907. február 2-án délután 1/22 órakor a Kossuth Lajos-utcai iskolában tartja, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Két egyleti tag választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
 2. A felülvizsgált zárszámadás és igazgatói jelentés előterjesztése.
 3. A felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése.
 4. A mérleg megállapítása, a tiszta jövedelemnek az évtársulatok közti arányos felosztása, ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása.
 5. Két igazgatósági tag választása.
 6. Kölcsönfelvétel.
 7. Előterjesztések: elnök, vezérigazgató tiszteletdíja, valamint napibiztosok napidijára vonatkozólag.
- Bátaszék, 1907. január 1-én.

Liebhauser István,
elnök.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János
könyv- és papirkereskedésében.

1157 szám.

1906. vhtó.

Árverési hirdetmény.

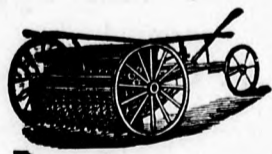
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1905. évi 9357. számú végzése következtében dr. Szilágyi Imre ügyvéd által képviselt, Tak. és hitelintézet javára, Gyuk Ferencz ellen 1160 kor. s jár. erejéig 1905. évi augusztus hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 991 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: szoba butorok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. bíróság 1905. évi V. II. 206/19. számú végzése folytán 242 kor. 69 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi december hó 6-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 22 kor. 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szekszárdon alperes lakásánál leendő megtartására **1907. évi február hó 4-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárdon, 1907. évi január hó 13-ik napján.

Mányoky,
kir. bír. végrehajtó.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Állandó nagy raktárt tart legújabb szerkezettű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukoricza-morzsoló, daráló gépekben, borprés és szőlőzuzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 3—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kínos Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

26—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1 ¹ / ₁₀ literes palaczk	1 literes palaczk	1/2 literes palaczk
48 fillér.	40 fillér.	30 fillér.

A régi árnál majdnem felénivel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ekes Edéné,** Gyöngyön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ermel Adóif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

ZÁRSZÁMADÁSOKAT,

továbbá: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Nem vehetünk értékesebb, czélszerűbb és hasznosabb ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.

1907.

É V R E
S Z Ó L Ó

Nagy Képes Családi, Regélő Bácsi, Regélő Neni, Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Katonabarát, Szent István, Magyar Gazdák, Szabadság, Mátyás Király, Mesemondó stb. stb. naptárak a legolcsóbban beszerezhetők

B Á T E R J Á N O S

könyvkereskedésében, Szekszárd Kaszinó-Bazár.

Viszontelárusítók a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek!!!

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa száraz

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyszintén dorong-tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepem, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kívánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

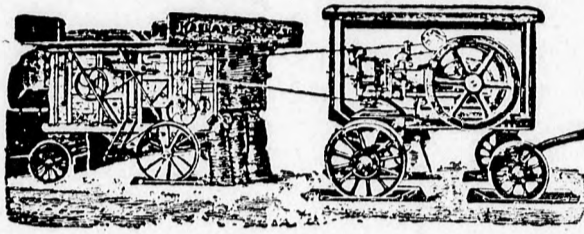
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

S Z E K S Z Á R D O N. 7-7

A világ legjobb cséplőkészletei. Teljes jótállás kitünő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedes házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **m o t o r-**

cséplőkészleteit

valamint a legtökéletesebb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecsken-dező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő czéghez. 15-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischias-ban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék, mint egy

beszélőgép!

Kapható: Edison-Phonograph 5 frt; gramophon 6 mfdarabban 12 frt 50 krtól. Automata 35 frttől feljebb.

Hengerek és lemezek óriási választékban. Több ezer új felvétel ének és zenében. Használt lemezeket veszek vagy újakra becserélek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Karácsonyi énekekről külön jegyzék. Ki megrendelésnél e lapra hivatkozik, 50% engedményt kap.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása: **Tóth József** gramophon-nagykereskedő Szeged, Könyök-utca 333. sz.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az

Universal-Fluid

bedürszülő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt rheumát, fog- és fejfájást és makacs bőrvizketegséget. A kimerült izmokat és idegeket felüldíti és erősíti, a mit számos elismerő és hálaírat igazol. Egy kis próbátüveg ára 40 fill., egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és Andrássy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üveget 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vörös Kereszt“ gyógytár, **Temesvár.**

Rheumát, Csúzt, Köszvényt 11-52

fültétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen **Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj**

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ítés, erőtletés, ficzomodásoknál, fülfájás és fülzugás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbátüveg 1 kor. 6 kor. rendelésénél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélni.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, felöltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

utcaházi üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69. Vidékre mintákat mértékéveli utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztóki. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csőbe jutott posztógyárától poton áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Elő STYRIAI kötőgép-gyár

magyarországi képvisellete FOGL J. L. műgépész Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Személyhitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkészek, udvari, állami, megyei és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjosult hölgyek. kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak egynekedől 25 évig terjedő időre heti, havi, egyneked, fél és egész évi tőkeamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

40/0 40/0 40/0 40/0

Jelzálog-hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromneked részéig.

Építési-hitel!

Építésképpen levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása. Váltó- és tárcá-hitel! Viszlezámitolás kereskedőknek. — Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által! — **Előrendő ajánlatok!** — Kérjen prospectust! — Válaszbélyeg melléklendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-utca 19/B.

Üzlet megnyitás.

A nagyközönséget tisztelettel értesitem, hogy **Szekszárdon** a Duna-utca 64/a szám alatt, Horváth József vármegyei káplár házában

épület- és mű-asztalos

üzletet nyitottam.

Budapesten folytatott tanulmányaim, Bécsben és Berlinben szerzett bő tapasztalataim képessé tesznek arra, hogy bármely szakmába vágó munkát akár önálló, akár adott terv szerint a legizlésebben elkészíthessek. Vállalkozom templom berendezések és a legfinomabb szobabútorok izléses és jutányos áron való elkészítésére, valamint épület munkák kiállítására.

Szolgálataimat felajánlva, kérem a nagyközönség b. támogatását.

Szekszárdon, 1906. december 6.

Kiváló tisztelettel

Botos Imre.

6-10

Lakás kerestetik.

Keresek Szentgyörgy napra bérbe egy három szobás utcai lakást a kellő mellékkeliségekkel, lehetőleg sertés-tarthatással, esetleg egy ekkora terjedelmű házat egészben kivételre.

Szekszárd, 1907. január hó 4-én.

Kovács Aladár.

Ferdinánd Antal és fiai

szekszárdi cég

ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe dúsan felszerelt **fűszer- és rövidáru raktárát.**

Régtől fogva kitűnőnek elismert valódi és nem házilag készített **Ananas** és **Jamaikai rumok**, valamint igen finom **kávé fajok** előnyös árban kaphatók. 3-3

Eladó ház.

Szekszárdon egy három utcára néző, újonnan épített sarokház, — alkalmas üzlethelyiségnek lakással együtt — szabad kézből eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 1-3

Kiadó

butorozott szoba.

Bartina-utca 1313. szám alatt egy két ablakos, csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

MEGHIVÓ.

A SZEGZÁRDI TAKARÉKPÉNZTÁR

LX. évi rendes közgyűlését

1907. évi február hó 7-én, délelőtt 10 órakor, az intézet saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívattak.*

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlési elnök megválasztása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagnak kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és megállapítása, úgy a felmentvény megadása.
4. A tiszta jövedelem felosztása és kifizetése iránti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 15. §-a értelmében bejelentett indítványok tárgyalása.
6. Az igazgatóság egy tagjának, esetleg a felügyelő-bizottság egy tagjának az alapszabályok 23. és 34. §-ai értelmében leendő megválasztása.

Kelt Szekszárdon, 1907. évi január hó 14-én.

Az igazgatóság nevében:

ÖRFFY LAJOS,
igazg. elnök.

* Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja akár személyesen, akár meghatalmazott által szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább két hóval előbb iratott nevére és az intézet pénztáránál még le nem járt szelvényekkel együtt letéteztet.

MEGHIVÓ.

A „Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank Részvénytársaság“

XXII. évi rendes közgyűlését

Szekszárdon, 1907. évi január hó 28-án délután 5 órakor az intézet helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 13. szakaszára való hivatkozással tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
2. Igazgatósági jelentés és a zárszámadás előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán a fölmentvény megadása.
4. A tiszta nyereség hovaforrása iránti igazgatósági javaslat.
5. Az igazgató-tanácsnak alapszabályszerű kiegészítése.

Szekszárdon, 1907. évi január hó 10-én.

Gróf Széchenyi Sándor s. k.
elnök.

Jegyzet. Az igazgatósági jelentés és zárszámadás a kereskedelmi törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az intézet helyiségében ki lesznek téve és azok a részvényesek által betekintheők.

Bonyhávidéki Takaréék- és Gazdasági Bank Részvénytársaság.

MEGHIVÓ.

A Bonyhádon 1906. évi november hó 3-án kibocsájtott „Tervezet“ értelmében Bonyhádon alapítandó „Bonyhávidéki Takaréék- és Gazdasági Bank Részvénytársaság“

alakuló közgyűlését

f. évi február hó 5-én d. e. 10 órakor fogja Bonyhádon az „Arany Oroszlán“ szálló nagyszobájában megtartani, melyre az aláírókat ezennel tisztelettel meghívják

az alapítók.

Tárgysorozat:

1. Az alaptörvények kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést szerezni.
2. Az alapszabályokat megállapítani.
3. A társaság meg, vagy meg nem alakulása iránt határozni.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.*)
5. Az alapítóknak a felmentvény megadása.
6. Esetleges indítványok.

*) Az első igazgatóságot a K. T. 183. §-a, s a tervezet értelmében az alapítók nevezik ki.

Szekszárd, 1907. Nyomatott Báter János könyvnyomdájában.